

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Éves 10 pengő, féléves 5 pengő.

Egyes szám ára 24 fillér.

Laptulajdonos:

MINERVA IRODALMI ÉS NYOMDAI
MCINTEZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Megjelenik minden szombaton,

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kolozsvár, Brassai-utca 7. szám.

Telefon: 18-87.

Krisztus hősi helytállásával...

Most minden jó keresztény Krisztus Urunk nagy-
bél felfeszítettésére és hűsvéti feltámadására emlé-
keik. Nagypénteken még úgy látszott, hogy a hatal-
mat feltű farizeusok győztek a szeretet, igazság és sza-

adság ígért hirdető Meg-
jövő felett. A farizeusok,
bűnösök, vámszedők, élű-
Kajafással már örven-
tek, hogy feltű örzöt
almuk, jólétiük továbbra
megmarad birtokukban.
ján diadalérzetük azon-
korai volt. Hűsvét haj-
án a Megfeszített elgyű-
t testét örző sziklasir-
lárult a Krisztus, a sze-
et, az igazság és a sza-
adság örök Királya ismét
születet az élők közé.

Jeruzsálem hatalmasal
hitték, diadalt arattak
és Fia felett. Úgy vél-
t, hogy a hatalom és az
szak megszokott eszkö-
elegendők győzelmük-
re. Tévedtek. A szegények,
dífosztottak, a megalázot-
k és szenvedők égl Sző-
blóján a Kajafások és
meisusok durva fegyverci-
a győzedelmeskedhet-

Ezen a hűsvéton minden jó magyar Krisztus kálvá-
jár, szenvedésére, megfeszítettésére és diadoséges fel-
támadására gondolt. Itt a legnagyobb, legszebb és legdől-
bb példa arra, hogy a megpróbáltatás napjaiban mit
tűnk. Mert mi is úgy vagyunk most, mint a szeretet,
igazság és a szabadság ígért szívükbe, lelkükbe plún-
és Fiaéhoz. A világ farizeusai, álnok frástudói, galád
talmasai a Kálvária és a megpróbáltatás töviskoszorú-

útjára küldtek bennünket is. Keresztet raktak vállunkra,
hogy arra felfeszítsünk.

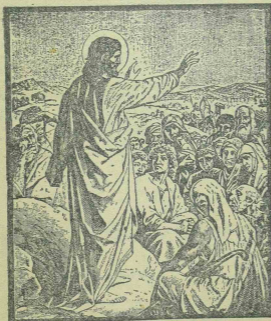
És a mai napon jussom eszünkbe, hogy Krisztus —
hős volt. Túrte a poroszlók vesszőcsapásait, túrte a tö-
viskoszorúát, elszenvedte a keresztördás testl és lelki
kinjait, a szegek hasító fájd-
dalmát. Túrt, szenvedett,
de nem panaszkodott, nem
zúgolódott, nem asarko-
dott. Hős volt és vállalta
sorsát. Tudja, hogy Isten
vele van, hogy Isten a sze-
retet, az igazság és a sza-
badság útján járók léptel
örzi és nem hagyja eserbe
őket.

A szenvedés és megpró-
báltatás közepette hősként
férifiasan helytálló Krisz-
tusra gondoljunk ma, ami-
kor a mai Kajafások és Pi-
látusok azt vélik, hogy le-
győzhetnek minket a szen-
vedés, megpróbáltatás esz-
közeivel.

Soha!
Él bennünk Krisztus és
hozza méltók vagyunk és
leszünk abban, hogy igaz-
ságunkért, szabadságunk-
ért hőiesen helytállunk.

Elszenvedjük a ránk mért ütéseket, megjárjuk
a magyar sors új kálvárlájának minden stációját.
Mert tudjuk, hogy a szeretet, az igazság és a szabadság
népe vagyunk, Krisztus katonái. Minket sem meg-
tört, sem megölni nem tudnak a szeretet, a szabadság
és az igazság örök ellenségét.

Helytállunk és hiszünk meg nem ingatható hitte-
a feltámadás bizonyosságában!

276

HETI JEGYZETEK

Irja: (d. i.)

Megrálozottsó körülmények között

a nacionalista magyar eszmék nyílt és bátor hirdetésével folytatja a magyar néptől azt a munkát, amit az első magyar lapok megjelenése óta folyó a közvélemény felvilágosítása és helyes irányítása terén. Egyik napról a másikra eltűntek közeletünkből azok, akik bár nagyon jól tudták, hogy az ország fennmaradása és a nemzet jobb jövője függ a háborúban vállalt kötelezettségeinktől, mégis az ellenségnek kacséródtak. A budapesti lapokban még feltűnnek egyes nevek, amelyek végleg elvezettek utolsó szereplésük után a feladás homályában. Goldbergerokból, Chorinokból és más zsidókról származnak ezek a jelentések, akiknek gyarus tevékenységét sikerült egyszerűsítendőnkörnyezeti megszűntetni egy-egy erőlyes infarktusokkal. Az új belügyminiszter, vités János Andor, aki maga is a hátsóházi magyar élet nagy iskoláját végzte a megosztott Földön, kérelhetetlen és szigorú rendszabályokat fogantatott. De ezzel egyidejűleg azt a lapok is eltűntek, amelyek szempontok vértéké hámsan Kossuthot, hogy maunknak használják ki azt a hallatlan népszerűséget és szeretetet, amely még ma is övezi a nagy magyar politikai nevet népközt. Eltűntek azok a lapok, amelyekkel vitaközlési volt kénytelen a magyar és nemzeti sajtó. Réseben belátják, hogy már semmi keresni valójuk nincs többé Magyarországon s önként megadják, részben pedig befűlés folytán örökre búcsút mondanak az ország a Magyar Nemzet, 8 Órai Újság, Népszava, Esti Kurir, Kis Újság, Esti Kis Újság című zsidó, vagy zsidódemokraták szolgálatában álló magyar szerkesztési lapoknak. Nem kenyerünk a körörmös s most már nagyon ócska hatásvadászat volna rájuk puffogatni s fejükre olvasni azt a sorozatos bünt, amit elkövettek. Nem soroljuk fel büneiket s nem vonjuk felelősségre őket. Eltűntek a magyarságnak egyik olyan korszólóval, amely a legjobb magyarokat is megfélemtetése néha s amely életünk minden terén éreztette idegen hatását. Muszkavezetők, a bolsevizmus szállás-csinálói voltak s ma éppen a bolsevizmussal állunk szemben élet-halál küzdelemben. Haláluk éppen olyan disztelen volt, mint szerelésük, amíg életük és megjelenhettek.

*

Emlékezzünk azokra az időkre.

amikor a magyar nők, asszonyok és leányok, gyermekek együtt bátor és komolyan kivetők részüket a férfiak küzdelemben. Az egy nő együtt harcoltak a török ellen s forró

vízzel, égő szurokkal védtek a várat az ócskán had ellen. De minden más háborúban, amikor a magyar kötelesség csataterére szólította a férfiakat, a magyar nők és gyermekek is kivették részüket a küzdelemből. Nem mindig fegyverrel, hanem a munka békés eszközével. Ők végezték el a gazdasági munkákat, ők pótolták a férfiakat a gazdaságban, a gyárakban, ők szülték, fűsték a katonákat, ők imádkoztak szeretettel, akik kint, a csataterén veszélyeztetették életüket az otthoni nyugalmiért és épségéért. A székegy asszonyok a legendás Köllök futamították meg a fadar horát, amely már napok óta szorongatta a barlangba menekült falvak labosságát. A mult világháborúban már eljogultak a nők a férfiak helyét a gyárakban és a műhelyekben is, ők dolgoztak helyettük az üzemekben, vezették időiglenesen az irókat, gyermekeik segítségével szántottak, vetettek még akkor is, ha az újás állatokat is csatornákba szűrték a szőlőre. És nem panaszkodtak, nem tettek öböt a kezüket szomorkodva, hanem imádkozva és kemény, megfeszített munkával állták a sarat. Magyar és kős asszonyok voltak. Lehet, hogy ma is elkövetkeznek ezek az idők, amikor minden férfifőre szükség lesz és az asszonyokra marad az a magyar föld, amit a harcokban küzdő honvédek vélemez. De bizik a honvéd a magyar nőben. Első sorban azokban, akik édesanyuk, vagy hitvesek, vagy akik komolyan készültek a magyar életre és nem rontotta meg őket az új divat, a mult idők károkozása szelleme, amely azt igyekezett elhitetni a nővel, hogy csak szárazkórú, társra szűlettek, hogy csak a divatból kell követniük, de komoly kötelességük nincs nemzetük iránt. De azokban is szeretne hiszni, akik ma ismerik fel a magyar nő örök és szent kötelességét. Azt hiszik, egyetlen magyar nő sem lesz a városokban és falvakban, akikben csatlakoznia kellene a hazai hős fiatalok.

*

A finnek példájára kell harakozniuk

Ismét, mert az igazi hősök igérete olyan erős, hogy alig tud szabaddni nála az, aki megérezte ezeket, hogy miben rejtezik annak nagysága. A kis finn nemzeti hőssé évek óta a legkegyetlenebb háborúban áll s úgy aránylik a kis ország a hatalmas orosz Birodalomhoz, mint egy ökröszem, mezőimék és a kedves kis madara a kőszáll mészhoz, a nagy ragadozóhoz. Rettenhetetlen bátorság és óriási öntudat kellett ahhoz, hogy egyáltalán felvegye a harcot a maroknyi nép a több százmilliós Birodalom támadó hadseregével szemben. Most aztán,

amikor már szinte a véghezjutott a hős Finnország, megindult diplomáciai játéka, a Szovjet hatalom békéjefeleit, amelyek hajlandó békében hagyják Finnországot, csak éppen szellemi és függetlenségét, valamint területi jelentős részét akarják birtokba venni. De a kis nemzetnek megint egy tőrszög nemet mondani és határozott elhatározást a békéjártól, az egyenlő lett volna függetlenség és szabadságunk kegyetlen megbitásával s amely rászabadított volna a földjére a bolsevizmus szörnyesét. Ilyen példák állnak ma előttünk, ilyen példák állnak ma előttünk is. Rájuk kell tekintés az észak testvéreinkre, akik a finn-ország csatlakozása után északra szorultak. Az ő nagy öntudatuk az alap hősieségük öntudatuk pedig ősi erkölcsös életükön és hagyományukon épült fel. Lám, milyen egyszerű a nép örök értékeiből — s mindig! Csak nem szabad megfeledkeznünk az átmenő lépcsőfokról: a szeszégről.

*

A Szovjet és a határ

„A város hadsereg nem ismeri határokat, csak a gyűzelem határát — írja egyik cikkében, amely összes szovjet lapok leközölték a közből, Ilja Ehrenburg, Stalina sajtóírója. Ez a mondat pontos árnyját a szovjet előzetes és az utótervet, amelyeket meg akarunk látni a Kominintern, de ez a felállítás is csak olyan volt, mint az őreg Mária kijelenti a kis kánál: fiam, te holnapot meggyőzösz zsidóknak lenni! — Igaz, lenni a nacionalista sajtó egyik való munkása Moszkva sakkházában, Európa elámtatóra s a hírhedt Kominintern felosztása. Helyette azonban kétszeres erővel dolgoztak a demokrácia jelszavak dobálás szervesével. A szovjet demokrácia, a „béképart“ és társai.

Ime, így tartja tiszteletben meg a lakom belső életét, politikai és lelmi határait a szovjet.

A „Magyar Nő

az erdélyi falu magyarságáért, tehát érted is küld

*

Küldd be az előfizetési és jelentés be új előfizet

Az asszonyok húsvéti ajándéka

Még a húsvéti ünnepek előtt: szemérem, hogy eljussom hozzátok ez írás. Tudom, sok dolgotok lesz az napi készülődésekkel: tavaszi melegést élvezni, nagytakarítást, gyümösás, piros tojás írása, kapcsoltás, meg mindaz, ami ilyenkor tunkát ad asszonyoknak, leányoknak. De jó ez a munka, Isten ajándéka, mert elfoglalja gondolatainkat, a mának kicsi gondjai feledtetik holnap nagy dolgait.

Húsvéti ajándéknak szeretnék nektek valamit küldeni, ami igazán kedves lenne előtötek, ami tovább irtana az ünnepnapoknál és erőt dna az utána következő hétköznapokra is... Mert tudom, kemények a nehezok lesznek azok: férfizekek elyét kell átvennie majdnem minden házbán az asszonynak. A gyermek nevelése, a házmunka apróseprő bajai mellett a föld megmunkálása, a mindennapi kenyér gondja null restok... Nem lehet most asszonyi könnyeket hullatni, sirni és tokogni: dolgozni kell keményen, összeszorított szájjal a családért, az otthonért, a faluért, a földért, melyen születünk s ahol élni és meghalni akarunk...

Első kérdésem az lenne hozzátok, hogy ne legyetek békételenek és elégedetlenek, ha Isten máskép adja az ünnepeket, mint ahogy vártátok, ahogy készültetek reá. Ha az ünnep külső örömei el is maradnak, a lélek magába fordulhat mindig és ünnepeket csendben... Hagyjátok, hogy a gyermekek örvendezzenek a megszokott módon, a ház legyen olyan békés és tiszta, mint máskor. Ne vegyék észre a szemetekben bujkáló könnyesepet, ne lássanak titeket gyöngéknek és erőteleneknek, hogy a szoknyátokba fogózkodó apró gyermekkezek biznan bennetek, érezzenek erőseknek, bátraknak...
Üzenem másodsor, hogy az asszonyok ereje a végtelen hűség.

Húsvét nagy hetében vegyéktek lo a gerendáról az öreg bibliát, lapozzátok fel Jézus szenvedésének történetét: a Golgota keresztje alatt egészen a hideg sírig csak az asszonyok maradtak végig hűségesek az Ember

Fiához... Nem akadt egyetlen közöttük, aki elhagyta volna Jézust a szenvedések útján, a reménytelenségben, mint férfi tanítványai... Ezzel a hittel építeni kell viharban, árvízben, háborúban, nyomorúságban, szenvedésben...

Öt évvel ezelött Dél-Franciaország falvaiban jártam: általános mozgósítás volt... Ahogy végimentünk a kocsival a falukon, mindenütt átkozódó, kétségbeesett, síró asszonyokat lehetett látni, senki sem tudott napi munkájával foglalkozni, dolgozni... A szobában folyton a rádió mellett ültünk, a híreket lesve... Hogy Franciaország összeomlott, annak részben a hitetlen asszonyok voltak okai, akik félték és remegtek, mert csak a maguk otthonát, kenyelmét, anyagi jólététét féltették és nem a nagy családnak, a nemzetnek jövője aggasztotta őket.

Ha kezetek tovább lapoz az Irás-

ban, eljuttok a Feltámadás történetéig, amikor Mária Magdolnának elsőnek jelenik meg az üres sír előtt a feltámadott Krisztus. Megkapta hűségének jutalmát... És a feltámadás boldog hitét odaadhatta a szomorú, gyöttrődő férfitanítványoknak... Ez a nagy dicsőség az asszonyok csodálatos húsvéti ajándéka. Bármilyen történet is velünk, mindent el kell viselni, mert gyötrelmei és szenvedések után Isten a feltámadás csodájával ajándékoz meg. Ez az ajándékot, a hitet pedig senki és semmi el nem veheti tőlünk... Ott honok felett öröködni, hajnalölt kékestig kettő helyett dolgozni, békeségesen, mosolyog szemmel kis gyermeket gondolni csak a húsvéti csodaváró asszonyi lélekkel lehet... Kívánom, hogy az Uristen ezt a húsvéti ajándékot adja mindnyájatok szívébe...

Orbán Magda

Húsvéti vágy

*Emlékszem, hogy kiskoromban
Milyen volt az én húsvétem;
Alléluját énekeltem
A templomban, 'carba', szépen.*

*Hétfőm mentem öntözöbe,
Rigmust mondtam, amint állék,
Kedves nénik, vidor lányok
Adtak írott-tojást mindg.*

*Írott-tojás, pirostojás,
Mennyi jóság, mennyi emléki!
Óh, ha most is kis falumban
Régi, boldog gyermek lennék!...*

*Ami elmúlt, jönné vissza,
Béke, jóság, anyai álom...
S mit halottul eltemettünk,
Feltámadna e világon...*

Földes Zoltán

Milyenek az új, titkos fegyverek?

A nagy távolságra való tüzelés problémája — Hogyan működtek az elmúlt világháborúban a németek úgynevezett párizsi ágyú?

Franciaország elfoglalása után hamarosan elterjedt a híre annak, hogy a németek a La Manche-csatorna partján olyan messzelebről ágyúkat helyeztek el amelyekkel meg lehet ostromolni az angol fővárost, E célra az akkori hírek szerint a Maginot-vonalból elhozott messzelebről ágyúkat helyezték erős betonpalotázra épődig félig 35,5 centiméteres kaliberű ágyúkat.

Mindazok, akik teljes hittel adtak a propaganda, de még sokan azok is, akik kritikával szótkáltak kísérlet a hírverés adhat, arra számítottak, hogy az angol fővárost ostromra a legrovidebb idő alatt be fog vetkezni. Tímpontot adott ezeknek a kzedéseknek az Illustrierte Zeitung akkori egyik száma, amely olyan hosszantevű ágyúk mutatott be olvasóinak, hogy a gépszörnyűségek csövet az öngámkól való elgárlébil ellen különleges támasztó és merevítő szerkezetekkel kellett elátozni.

Ezeket az ágyúkat azonban a ma napig nem alkalmazták. Sőt, ezekre a lövegek vonatkozó adatai ma is legfőképpen őrzötték titkai a német hadvezetőségnek.

De ha nem is vetők igénybe ezeket a rendkívül nagy távolságra hordó ágyúkat, a Csatorna partján a németek felállítottak olyan ágyúkat, amelyekkel a 40 kilométeres Csatorna egyik partjáról kényelmesen át lehet léni a másik partra, London bombázása enél sokkal nagyobb teljesítményű ágyúk igénybevétele nélkül fel.

A francia partokon a Cap Gris-Nez-ben felállított gépszörnyűtegekől ha London akarnák bombázni, 140 kilométer hordéképességű ágyúkat kellene felszerelni, amelyeknek hordótávolsága tehát több, mint amekkora hordéképességgel a mostani Csatorna-parti ágyúk rendelkeznek.

Az alábbiakban kimutatjuk, hogy a London ostromló ágyúk felállítása a Csatorna partján, technikaiilag és legfőképpen elméletileg egyáltalában nem bonyolult a csodák birodalmába, és ha mindaddig nem alkalmazták meg a németek ezeket az ágyúkat, az nem az a jeleni, hogy nem fogják alkalmazni, mert hiszen ezidőszent legfeljebb az áll útjában ez ágyúk alkalmazásának, hogy nehek megvédeni a légítámasztók ellen, mert nehek ott kéne az és ellátásuk rendkívül költségés, azért, mert használhatóságuk a technika mai ismeretei szerint meglehetősen korlátolt.

A HOSSZU BERTA ADATAI

A lövegyezék távolságát a löveg kezdősebessége, vagyis az a gyorsaság határozza meg elsősorban, amellyel a lövegyezék a lövedék elhagyja. Ezt pedig az energia határozza meg, amely a robbanóanyagok elgárlébil keletkezik. A hatótávolságon lévő gyorsaságú anyagok gázokat fejlesztnek, amelyek több-kevesebb energiával lökik ki a löveg csőéből az előtűk löli lövedéket.

A keletkező gázok hatása, illetőleg a löveg sebessége attól az úttól is függ — tehát az ágyú csővéől, — amelyen keresztül a gázok feszítő ereje a lövedékre hat, Persze mind-ezek az adatak csak légúres térben érvényesülnek teljes mértékben. A valóságban, illetve a gyakorlatban nagy befolyást gyakorol a lövedék alakja és azok keresztmetszete. Hogy ennek mekkora a befolyása, álljon itt egy példa:

Ha ugyanazzal a sebességgel kilövéük 45 fok alatt egy gyalogsági fegyverlövédéket, úgy az mindössze 5600 méterre, tehát nyolcszor kisebb távolságra ér el, mint egy 40,6 centiméteres ágyú lövedéke, amelynek hordéképessége körülbelül 45 kilométer. A különbséget az előbb említett akadályok idézik elő, különböző mértékben, mert hiszen, ha légúres térben lövéük ki mindkét fegyverből a megfelelő lövedékeket 810 méter kezdősebességgel, úgy mindkét lövedéknek 72 kilométerre kellene eljutnia.

A legnagyobb kezdősebességig eddig 1908-ban H. Landweiller berlini fizikusnak sikerült elérnie 2700 méteres másodpercenkénti kezdősebességgel, Landweiller 1 méter hosszú csövet használt kísérleteire és olyan ágyú építőre alkalmazott, amelyben lehetővé várt egy gyalogsági fegyver lövedékének kivévére 11 gramm puskaporát, illetve hajótámasztókat alkalmazni.

A lövedék súlyát a kezdetben 12,85 grammról a kísérletek során 0,25 grammra csökkentette le és ezzel sikerült neki elérni 12 000 atmoszféra nyomással a bekefélet. Ilyen óriási nyomás mellett a normális puskacső fémtestzetesen fönkéntment volna, ez ellen azonban Landweiller a cső megerősítésére különleges szerkezetet alkalmazott.

Ezeknek az adatoknak a messzelebről ágyúkra való átvitele persze elő-el lehetetlen, mindamellett közismert, hogy az 1918-as úgynevezett "párizsi ágyúk", amelyekkel a németek a francia fővárost lőtték, 128 kilométeres hordótávolságot értek el.

Az úgynevezett Hosszú Berta adatai ma már ismeretesek és ezeket az adatokat az alábbiakban ismeretlők:

Az ágyúcső külhőre 21 centiméter volt, lövedékének hosszúsága 95 centiméter, súlya 105 kilogramm, Robbanó töltékének súlya 6,85 kilogramm, a lövedéknek a csőből való kilövetését szolgáló töltete (nitroglicerinpuskapor) 190,5 kilogramm volt. A legmagasabb gáznyomás 4,200 atmoszféra volt, amely mellett a lövedék 1645 méter/sec kezdősebességgel ért el. A csodáságú rúzhon vontatócső 52 méter volt, hordéképessége pedig 50 fokos szög alatt 128 kilométerre ragolt.

SZEBASZTOPOLI MOZSARAK

Az 1918-as úgynevezett "párizsi ágyúk" nál a gránátok 40 kilométer magasságra emelkedtek a föld felé és 180 másodperc alatt

letek meg röpülájukat. (Még gyvevények egy calaisi csatorna partján lévő mozdony lövegek lövékei 90 másodperc alatt jártak meg röpülájukat), Erdékes, hogy a lövegek nem az elméleti 45 fokos szöggel emelkedtek a legnagyobb távolságra, hanem az 45 fokos esemelés mellett. Ez az irányzat, ugyanis a lövedék hamarabb ért el a csőszéfának azon rétegeibe, amelyben a lövedék haladását kisebb gnyomás ellenőlték. Lőrítőzta.

Erihető, hogy ezeknek az ágyúknak rétkivil kicsit volt az életúrtannuk és állig 12 lövés után megszűnt a órányi biztonság.

Ezek szerint az adatok szerint a világháboruban elért 128 kilométeres hordéképességig szemben a London bombázáshoz szükséges 140 kilométeres távolságra az megoldhatatlan problémát, Elméletleg nem kellene egyebet tenni, mint az tartani a párizsi ágyúk kezdősebességét csupán a lövedék súlyát kellene növe emelni, hogy ezzel relative meghésbírtósá legyőv ellenállás.

A kellő átlaskérlások elvégzése után ez volna az 52 méteres cső és 1500 méter perccenkénti kezdősebesség. Az ilyen ágyú-elkészítéso egyáltalán nem jelent problémát a német haditechnikai számára, hiszen a Szabasztopolnál használt 62 centiméteres mozk sokkal nagyobb feladatok elá állították nem hadipart. Sokkal nagyobb akadály ez ágyúk alkalmazásába vételeknek, — ugyan akadályról egyáltalán beszélni lehet — hogy óriási, a lövés alkalmával kifejlő faszilóerő, aminek lekévezésére egészen speciális építkezések szükségesek. Kétségtelen hogy egy ilyen nagyarányú építmenny álcázó nagy nehézségeket ilközik. De még ha sikerül is teljesen előadni az állásokat, a torkoli fűből kellő műszerek segítségével a leguo tőszabban meg lehet határozni az ágyú helyét és az ilyen létesítmények állandó o pontjai volnának az ellenség repülőbázisainak.

RAKETA-ÁGYÚ

Kétségtelen tehát, hogy az elméletileg megoldható nagy távolságra való lövésno mindössze néhány gyakorlati akadályja van amelyek lekévezése azonban aligha fogja németeket elterelteni attól, hogy alkalmazásba vegyék ezeket a hatásos fegyvereket, mihiely erre az idő elérékezésként látszik.

A messzelebről ágyúkkal szemben van nagy távolságra való lövésnek egy más megoldási módja is épődig a rakéta-lövedékek rendszerre. A rakéták olyan lövedékek amelyekben bizonyos hajótöltet foglal helyet és ennek elgárlébil, illetőleg lövegből való kikézlése a lövedéket ellenkező irányba visz előre. Épődig perccenként növekvő sebességgel.

Magyar Patak Délamerikában

Séta Xántus János, a nagy magyar tudós emléke között a Magyar Nemzeti Múzeumban

Ötven évvel ezelőtt szerény távirat vitte világra a hírt meghalt Xántus János, Lehighban, Jáván és Borsabányán oly sokszor bátoran, félelem nélkül szembentűnt, kit volt ez a Xántus János? Magyar volt s azok közé a világhírű magyarok közé tartozott, akik minden egyéni érdeket feltevére gyarapítani akarták nemzetük szellemi és anyagi kincsét, ősei meg az 1400-as években visszerdültek be az erdélyi hegyek közé, Messzire délről jötték, görögök voltak, de a tisz, az új hazát meggyarrazta lettek őket, később még nemességét is kapták, Hosszabb idő után az erdélyi Xántus-család egyik ága a Dunántúrra, Somogyba költözött, Ebben az ősi magyar vármegyében, Erdőesokonján látta meg a napvilágot 1825-ben a későbbi nagy kuláló, Xántus János, Edecsapja, Ignác, a Széchenyi-család jószágiránygatója volt. A fiatal Xántus Győriben tanult, itt végezte el középiskoláit, később a jogakadémiaira jártakozott be, 1848-ban lement Somogyba s szülőföldjén bemerített álnék állt be, a katonai pályán gyorsan haladt előre s nemsokára a főhadnagysággal vitte, 1849-ben Felsőújvárnál elfogták és Konigrábrban fogságba vetették. Gazdag érte tudományokból is kezdődött meg igazán, Lefokorász, fogász, székész, népkész, küszött jutott be a kedős Alibaiba, Munkát ehol sem kapott, 1851 őszén szegényen, borostásan, de nagy tervekkel és álmodokkal a lelkiellen szült hajózá, hogy az Újvilágba menjen...

A Nemzeti Múzeum egyik bezsonglő teremében fájra csavarozva, meghorogzólag élelmiséggel egy 5 1/2 méteres óráskészítő szénkezeszefelék, Mintha hallanák a hangját Recés óráskészítő ez, De nem is, óráskészítő anyára, hiszen fajtája még tízezer méternyire a szögny, Xántus János

JAVAN

fáldokozott a félelmetes hétéltű, amikor az elképzelt szűrségben kísérletező egyik halálát és csúskányulást tört előre. A kigyó egy fán tekerőzött, A beszerültek felkiáltottak a félelmetül:

— Ular saván!

Egy hívják őt az kigyót, Valószínűleg álmodban bolgalygott meg, mert a recés óráskészítő éjjel jár csak szakmány után, Xántus János lőtte le, így került ide, az érdeklődő szemek elé.

Jáva képzőzetesen elbűvölő ősengetegében, több mint öt hétig baranzolt a nagy magyar utazó, egy kihálófelben lévő rindócsérő lölyjén, Úzte őt a vadászzenvedély, de leghosibbra az a vgyó, hogy ebből a ritka vadból egyet barajzálta is vihessen, Ez mind a kedős erdőnyomában, csak ott! Tömegesek fáradozással és viarontagással kellett megpírkorlónia a hajzra közben, hogy ősse ne roszkadjon a cél előtt, Deréki egy mosszakban, túsés börtönlélenom! gyogyaldalokan, legovyakoyk nádasiban járt fáradohatlanul a rindócsérő nyomában három napig.

S a harmadik napon felverték egyet! Harmadik merföldjén át illőbűtke a földkeresség legnyomdalmesebb börtönlélen, a halottas állat végül is kifáradt, szeméremzöld nádóvóval és ekkor Xántus Jánosnak sikerült az orrszartól szemén keresztül agyvelőn halálra.

A rindócsérő azó* itt áll ebbén a teremben, A felirás adata: Jávai orrszartó, Gyűjtötte Xántus János, 1870*.

Egy másik szekrényben (északamerikai bölény) látunk. A nagy magyar utazóérdeklődés és vadász er még 1861-ben, második amerikai utazása alkalmával Borsabányán, az Újvilágban,

ahol az ólakos indiánok nagyon megszerették a bőseik emelkedet tisztelet és nekik ajdózó „szápadatru tudóst”, több érdekes és különleges megfigyelést teljesített. Első amerikai útjáról Dél-württembergi hercegnék térlépképe készítették miután bejárta Texas, Arkansas és a környező államok vadteregyes vidékeit, ismeretlen párhuzot fedezett fel. A párhuzot Xántus János

MAGYAR-PATAK

névre keresztelte el. Azóta is a mi nevünkkel hírdetik ez a kis folyó messze léghében, A tudós

még tanár is volt odait: New Orleansban az állami egyetememen nyelveket tanított,

1857-ben Kaliforniában a Sierra Nevada felméréséről írták meg Xántus Jánost, Munkálatai közben a madarak életét is tanulmányozta. Megtalálta egy kihálófelben lévő kondorkeselyű tojását, amelyet 750 dollárért árított nek a munkáját becsülő amerikaiak, Minthán feladatát hfejezte, a tengerészeti mérnökhoz került és kapitányi rangot kapott, Majd újabb expedícióra indult: a Csendes-óceán dagály- és apályjelenségeit tanulmányozta. Ennek során

Amerika és Ausztrália között 89 súlytelt fedezett fel.

Különböző útiról rengeteg állatot, madarat és növényt küldött az amerikai Smithsonian-institutnak. De hazájáról sem feledkezett meg, Hogy is lehetne volna ez egy olyan izéző magyar, mint Xántus János? 1861-ben hazajött, de csakhamar visszatartott Amerikába, Itt a tengerésztiszt miniszteriratára lépett, 1862-ben mexikóli konzullé nevezték ki, Ezután elcsúszó után lemondott kiküszent megfigyeléséről s hazajött, mert barzhozta a honvégy, Minlegy

büszker állatot hozott magával a szorgalmasan gyűjtő tudós amerikai céjéről. Huszonhat madárfajta is viselt nevét.

Cyűjteménye szerkesztve áll van a Nemzeti Múzeumban, egy részét a természetudományi múzeum szekrényei őrzik...

Híres börtöni orángutánjart neve talajjuk, Híresesse is, hogy a legóttalmi pitecsben börtönszába helyezték őket: árátok, Neurég azonban még itt láthatunk a többi emős között mind a négyet, Meszavóvott Xántus János, amíg elejtette a négy hatalmas, emberesabás majmot... A kigyevész után, 1868-ban magyar és osztrák tudósokból és szakértőkből álló csoport utazott Kelet-Azsiába, hogy műtermáink számára gyűjtönsen és kereskedelmi szerződéseket hozzon létre, Ennek az expedícióknak egyik tagja léköszött is a Magyar Tudományos Akadémia kívánására volt, hogy Xántus János utaztató el helyette, Így jutott el

BORNEORA

is, ahol a Batauglapar-folyót kéképete felel, Orsái behűszégekkel küzdött. Az egyenlítői napok tűző leve, állatvilágában erdőszégek és mossarak akadályozták mindtanulást; ne tovább! De Xántus semmi sem csüggeszthette el. Orángutánokat akart elejteni minden áron, Hosszban napokon át hába járt a nyomukba, végül egy imholgyó fátörzsön megkötta az első emberesabás majmot: ott himballozta a város szűrségét a fán, Az állat meköszött akart, Híhal Xántus folyógyó kiöltötte az életét, Az esőt aztán még nyolc követte.

Ez volt Xántus János utolsó útja... A nagy magyarokot annyira jellemző jutott neki is osztályrésztül, 1864-ben,

amikor végleg hazajött Észak-Amerikából, nem tudott állást kapni a fővárosban,

Amikor 1866-ban megnyitott az állatkert, bizták meg igazgatásával, Ekkor újra felkeltt egyéni és munkásságvá, Sokat tett ahoggy ájjalalkították a Nemzeti Múzeumban bár a helybörtönlátás őt terjesztette fel igazgatói kinevezésre, 1869-ben megis lett az intézmény feje, De Xántus ekkor nem volt nem volt itthon... A sok utazás, a sok vezetés, a sok szenvedés megviselte, Amire hazajött börtöni újjáról, gyűjteményét is rendezni se tudta teljesen. Az íserőt, aminek oly nagy szerelme volt, itthon viltta sírba, 1894-ben elhunyt, ötvenöt tere börtönpihenőre a nagy magyar vándor.

Akkor még nem tudták, kit vesztett, benne a magyar tudományos élet, Közéltalan el is felejték, ma már azonban megkért látjuk Xántus János alakját: ottlő, fedelőzők a egyik legnagyobb természetesen kintakthjak benne, Egyet azok közül, akiket az egész földkeresség tudományvilága ismer és elismer. Magyar volt, meg előtől büszkén valhatjuk: a miénk!

Miniszter úr

Az egészséges ösztönű magyar ember várta azt a határozott eljárást, amit hivatalbájtépek vitéz Rátz Jenő miniszterelnökhelyettes, vitéz Jaross Andor belügyminiszter és Kunder Antal közlegényminiszter tett. Eszerint elrendelte hogy a miniszteriumban, hivatalbájtépek érintkezésében senki se szólítsa őket kegyelmes úrnak, vagy nagyméltóságú úrnak, hanem egyszerűen miniszter úrnak. Mindenkit egyszerűen hivatalbájtépek címmel kell szólítani s a miniszterelnököt is elmaradtan a nevével „méltóságos uram”, nagyságos uram, „oméltósága”, amint rövidítve hivatalbájtépek vagy címzések.

Sokkal igazibb az a bizsétel, at egy józan és becsületes embernek foglalkozásánál való megszólítás volt, mint az a hajbókoló, só s esetében jellemtelenséget kiváló székás, a sok kegyelmes és méltóságos nagyságos címzéssel. Az új volt amelyet Magyarországot követ és amelyen bizalommal követi vezetőit, egész nép, ezen a téren is megvalósította a társadalmi különbségek magyart magyartól elválasztó nagy választásfala

Áprilisi teendők a gazdaságban

Állatok fejlődése és az ásványi anyagok

enyésztésünkönl arra törekö-
ny állataink mielő gyorsab-
jodjenek. Ez a rohamosabb
sokkal több ásványi anyagot
miut akkor, amikor az egyes
kifejődéséhez 3-4, sőt még re-
is szükséges volt. Az ásványi
a féléves kor betöltéséig jár-
nagy szerepet, mivel különös
ardítandó arra, hogy a csont-
fejődjék. A fejlődés biztosítá-
eltellenül szükség van észre
zaforsavra. Az állatok későbbi
képességére rendkívül fontos
alkori jó fejlődés. Különösen
hogy a fiatal, gyorsan növe-
fejődésénél elegendő mértékben
állításánál kell különös gondot
ni a méz pótlására, különösen,
ővendékként nem kaphatnak
elő szénát és lág, nem eléggé
tartalmú vizet iznak.

karmányok fejlődését is figyel-
mert ha sok a csapadék, ak-
szálastakarmányokban nincs
dó ásványi anyag, de ugyanez
ra az esetre is, ha a takarmá-
szárazságban nőnek.

ontképzésre döntő szerepe van
zókna és a foszforsavnak. A szé-
szénasavas mésszel, a foszfor-
edig csontlisztet pótlándó. Szén-
meszet a legjobb Hangya-bolt-
beszerezhetünk. Ha nem lenne,
a vezetőséget bírjuk rá, hogy
tjen, amit annál inkább meg-
mivel elegendő szénasavas méz-
ndelkezésére. A szénasavas méz-
g „Futor” használatát a vásár-
kapott utasítás szerint kell al-
tazni. A foszfor sav pótlására a
álvelésügyi minisztérium indított
almat a csontlisztnek nagyobb-
alkalmazására. Azt tanacsol-
ogy különösen az idén, amikor
armányok ásványi anyagartal-
genyze. Egy-egy növendék-
ra 8-10 gramm csontliszt szük-
naponta. A fejőstehenek részére
álatos csontlisztet adagolni na-
20-50 grammot, ami a vem-
g előhaladottságától függ, mert
borjú erőteljesebben fejlődhe-

ttunk gazdákat, akik a falvak-
csontot szedelik és azt kalápi-
darálékkal apróra zúzzák és az
megzúzott csontot etetik baromfi-
malacokkal, sőt, ha fitom, csi-
al és borjúkkal is és az ered-
yel nagyon meg vannak elé-
nővendékként erőteljes fejlő-
végett az elmondottakat kedves
önök figyelmébe ajánljuk.

A gazdaságban. Az ősszel, vagy a
télien elmulasztott trágyahordást eb-
ben a hónapban okvetlenül be kell fe-
jezni. Ugyiszintén be kell fejezni a ré-
és a herefélék boronálását is. Az ősi
vetések gyomlálása szintén áprilisi
teendő. A répa-féléken szedessük a
répaborkót gyerekekkel. Fejzük be
a répa, szagos bükköny, esalamádé,
a hónap második felében a kukorica és
burgonya vetését. Gyakran tartuk
nyitva a dohánymelegágyat, hogy a
palánták a kiültetésig megerősödjé-
nek.

A veteményeskerben. Mindenféle
kerli vetemény, néha az uborka és a
fök is elvetelhető.

A gyümölcsösben. A nyészt be kell
fejezni, mielőtt a rügyek kifakadnak.
A virágzásban lévő kajszin- és ősz-
barackfákat, ha zord szél jelentkezik,
gyékényekkel betakarva, megóvjuk az
ellágyástól, a meg nem felelő, rossz
gyümölcsöt termő idősebb gyümölcs-
fákat be lehet oltani.

A szőlőben. A nyítás és a metszés,
ezzel együtt a karózás a főmunka. A
főkefejről és a nyakakból eredő ri-
gyeket körömmel azonnal lávolítsuk

el, hogy a tőke erejét ne fogyasszák.
Az oltványok kiültetésére ez a leg-
alkalmasabb idő.

Pincében. A hó vége felé befejezzük
az új borok második lefejtését. Az
utérjedésbe jött borokat kutyogóval
látjuk el és az utérjedés befejezte
után felöltöztetjük.

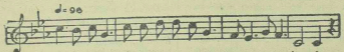
Állatok körül. Tartsuk jól az igás-
jószágot, hogy jobban bírja a munkát.
A növendékmarrhátak is ki lehet már
hajítani a legelőre, sőt a hónap vége
felé a legkényesebb tehénállomány is
mehet nappal legelni. Legyünk óvat-
osak a legeltetésnél és a legelőre ki-
hajítás előtt adjunk egy kevés száraz-
takarmányt az állatoknak.

A baromfiudvarban. Míg a januári,
februári keltetések szolgáltatták az
első enniváló csirkéket, addig a már-
cius-áprilisi keltések adják a legjobb
tenyésztőállatok és a kappanózshoz
a legjobb kakasanyagot.

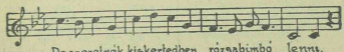
Méheshen. A szalmakasokból a mé-
heket átlakollatjuk. Erősebb törzsek
még adunk müllépet. A röpnyakakat,
míg a hívós idő tart, tartsuk meg-
szükítve.

NÉPÜNK SZELLEMI KINCSEI MINDEN HÉTEN EGY NÉPDALT!

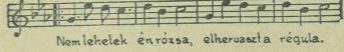
Esik eső, szép csendesen...*

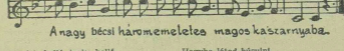
Esik eső, szépcsendesen esik tavasz akar lenni.

Deszerelnék kiskertedben rózsabimbó lenni.

Nem lehelek én róza, elheruaazta régula.

Anagy bécsi háromemeletes magos kaszarnyuba.

2. Fehér holló, tarka holló,
tedd meg a jót vélema:
Szállj be az én angyalomhoz,
sirat-e még engem?

Hogya látod búsulni,
gyöngy könnyeket hullajtani,
Mondj még néki azt az üzenetet
fel fogyok kereszt.

* Amikor még idegenben szolgált a magyar katona.

NYIRO József:

Szereltem

Van nekünk egy négyévkés ptyókaföldünk Szénacsúr tetején. Azzal küzködtem egész nap, mert köves, mocskos hely. Sebesre szántottam a tenyereimet, az ing megbővült a hátamon a főradságtól s mível estelele is volt, hát hamarabb hazamentem. Alig igazodom be azonban az ekével a kapun, apám rám támad, hogy lopom a napot s emiatt keményen összevesztünk. Elhatároztam, hogy én biza többet nem leszek az apám kutyája, hanem megházasodom, külön költözöm s aztán lássa az én öregem, hogy mit csinál egyedül. Hirtelen mérgebem magamra kapkodtam az innapi gungámat, barisnyát, vikszos eszmat s bevágtam magam mögött a kaput. Csak akkor ijedtem meg, hogy mit okorok csinálni, mikor kint voltam az uton, a szép holdvilágban gondolkodó csendes, nagyüstökű házak között. Azt se tudtam, hogy most kihez, merre menjek, mert választott szerelóm sohasem volt, hiszen nem volt természetem a szerelém. Hol ezt a leányt csipkedtem meg, hol abban gyönyörködtem, de csak annyira, hogy meg ne értsen az álmomnak s a hájmanak. Olyan közel azonban egyet se engedtem magamhoz, hogy behatároljon a fülembé. Óatosnak kell lenni az efféle dolgokban, mert ha csak a félkarot árnyékába is eresztet a fehérmépet, mindjárt forró lesz tőle s elfátogatodnak a szemet, mint a tetszalottnak, amittől te olyan boldogtalan számár leszel, hogy még azt kérdél tőle: "Szeretsz?" ... El vagy kábula, mint a vadpápa s csak felesztendő mulva érdesz rá, hogy kit vettél el, de akkorra a fájed megfoknyodik, mint a szivarpapiros s mással hozatod ki a sapkád, hogy ne is lásd a drága pipát... Hát ezért kell meggondolnod, hogy kihez szunom be az orromat.

Szivart sirítettem s kezdtem számomba venni a falu leányait.

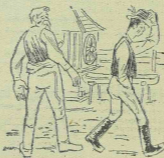
Azt tartották a régiek, hogy szemre, jóntra s dologra találjon a feleség.

— Jó szabály, a Pilátusát! — tesszett nekem is.

Szemre itt volna Bara Julika. Alig tizenegyelv esztendő, madárhasu, arányos, szemérmes, tiszta gyermek még is olyan fehér, mintha minden reggel apácófgattaljal törülközőnek... Nem nekedvaló. Üveg alatt kell őt még

tartani. Az anyja is sajnálja reggelenkint felkölteni, olyan törékeny. Nem hozhatóat egy életen keresztül a kalapomban, mint a virágot. Nem nekemvaló!

Fontra itt volna a Béla Tamás korosabb leánya, Zsuzsa. Néla a terjedelmet s az erőt nem sajnálta a Teremtő. A sarkához veri a legényeket s akkora, hogy a mezőn egy szűkebb család megebédelhet az árnyékában. Vagyona, jó kacagása, mindene van; de inkább árvegy embernek való.

Dologra nézvést, olyan senki sincs hét faluban, mint a Miklós István árvája, Mária. Az élet őt már kitanította. Komoly, jólelkű s csak a napra haragszik, mert kurta s nem lehet elégel dolgozni. Valami vagyunkája is van, de olyan példacsúf szegény, hogy a láttára még a ló is felhorkan.

Éppen azon kacagtam magamban, hogy mit szólna hozzá apám, ha megterésálnám s menyének lenném Miklós Mária, mikor a setében belém átközik a pajtásom, Tóth Feri.

— Te itt mit csinolsz egyedül? — lepődik meg.

— Házasodom!

— Mióta?

— Van egy órája.

— Veled mi történt? — hőkken meg.

Mondom, hogy mi történt.

Kicsit érrel is túl is megvakarja a fejét s ezt mondja:

— Hova velem!

— Jere te?

— Tudok egy leányt. Nekedvaló!

— Ki az te?

— Azzal te ne törődj, csak jere.

Itlakunk le szótlanul az Alsterhát a Mihók Véri kicsi ablakom meg velem.

— De hiszen ő a te szerető ütközöm meg.

— Egy szót se szólj! — ülj ilyen leány nincs több a faluban.

Eszhez se térhettem, már nykoccintotta az ablakszemet, magadig ellilant onnan. Alig pillantok után, a leány már ott is van az ablakban. Elhűl, mintha kísértetet látok.

— Szentkereszt legyen velünk, nem te vagy Dani?

Éz én, — bátorítom. — Hozzám tem. — Hőzróm?

— Beesületes szándékkal. Ha érnék a szívünk, előnélek felém.

— Feleségül? — csapja össze a szét. — Meg akarsz házasodni? Vagy a világy változott meg, vagy én eszem ment el!

— Ha lehet, szokjál hozzá! — futom.

— Te mit ettél vacsorára?

— Én bizony csürkeárnyékokat mondom, mert akkor jut az eszem, hogy nagy mérgebemben még nem volt eszodatom.

— Akkor sütted mással együtt a csürkeárnyékokat, mert én nem vagyok hozzá feleségül! — húzód a kezem ügyéből.

— Azért, mert apám kitagadott keseredett meg a nyúl a szájam.

— Ha nincs vagyom, nem kell gény?

— Nem azért!

— Hát miért?

— Mert én Tóth Ferinek vagyunk. Azért!... Mert szeret tiszta szívből, igaz lelkiem olyan legény nem jöhet, akivel feleszerélném. Azért!

— S hátha már itt hagyott?

A leány kissé elfehéredett, megmészédült az ablakban, a szava desebb lett, de mégis azt mondta: — Akkor is!... Ha itt hagyott, kor is neked aljon az Isten des jóceccak!

Mire felcsudhatom volna, me lámpát is kifújta...

— Ez mi vala? — kapok a fejhez.

Alig szédelgek el a harmadik hát Tóth Feri ujra ott áll mellettem.

— Köszönöm! — aszondja, mielőtt egycsapattal volna, hogy ilyen szépen volt bele.

— Mit köszönst? — lőköm oda a őt barátságatlanul.

— Hogy bizonyossá tettél!

— Mi a nagygodn örömbem tetted én téged bizonyossá?

— Abba, hogy szerel.

— Még a szája is illatos volt a legények, ahogyan mondta.

— Ejnye, öröglódot! Velem próbáod ki a szeretőt? — őnt el a harag.

— Nem tudtad föle magótól megkérlezn?

— Nem mertem...

— Akkor kaja legény vagy, hogy a markodba igyokt lehetne ütteni s te nem mered megkérlezn a leányt, hogy hánygodán állasz vele? — csudálkozton.

— Mit csináltál esztendőj mellette?

— Akkorót sóhajtott Tóth Feri, hogy szinte lefujta az égről a holdat.

— Hej be györfelmez, szép esztendő vala!... Majd megtudod te is, ha eljön az ideje!...

A hangján hallom, hogy ez nem az a Tóth Feri, akit ismertem. Nézem közelebből s hirt az ábrázata egészen el van nyúlódva, a szeme felé reszket s a teste párolog az izgalomtól.

— Hát ez a szerelme? — kezdék ébredezni.

— Ez mondja Tóth Feri szemérmesen.

— Elég csúf kötség igy körülörl.

— Annál szebb körülörl... No de megyek is, hogy ne stenedjen szegényke tovább.

Kétfél se lépett, már kifutott a fűtgy a száján. De milyen fűtgy, Tejostent! Mintha holdog fülemilemadár imádkoznék. Szinte leveitem a kalapomat a hátára.

Az évenek éppen akkor fordult át a másik oldalára, az első házak lejebb éjtették nehéz üstöküket. Kicsi szellő futott el a fülem mellett, de egyébként csend volt. Az a csend, mikor a titok pillanatra kinyitja a szemét. Euresán kezdtem érezni magam egyedül, az út közepén állva. Az éj megbabonándozt s botlókat kezdtem beszélni magamnak:

— Nem élet ez igy egyedül, Domi! Felhívni kereszttől nézni a világot, mint Tóth Feri... Vajjon most mit csinálhatna?

— Úgy látzik, ragyós dolog a szereltem, mert ély volt arra gondolni, hogy azok ketten most mit csinálhatnak, engem is mindjárt kővert, mint a hímő. Egyszer csak érzem, hogy a két lábom édesen bizserogni kezd, nehéz lesz a lélegzetem, ojkamra furesza izek gyűntek s úgy ragyogok az éceákokban, mint egy boldogtalan angyol, a másik pillanaton pedig leher-

pod minden bennem, a vérem arany-patakja elfeketedik, a mellem elnehezedik s az orrom a bánatból szakad te a helyéről. Aztán újra kezdődött minden. Hol a szájamat nem bírtam észreveszni a jóérzéstől s a fejem bubjától a lábamig cikázott bennem az erő, hol keseregtem az élet hábaavatósága fölött, mint aki élve leveleközött, hogy belefejekdjék a koporsójába.

— Menj haza, Dani, — biztaton magam míg az a csepp eszed is el nem megy, ami még megvan!

Teljesen lebágyodva, kedvetlenül mentem haza. Úgy megártott a szereltem, mintha már házas éves házas volnék.

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

Apánra még haragudtam, ezért nem mentem be hűdni a házba, hanem az istállóba húzódtam. A lovak jóslásban bő szénából párnát csombajítottam a fejem alá s keservesen kinyújtottam. Fecske, a ló észrevette, hogy

akinek azt mondhatnám: „Szereltek!”... Nem élet ez igy, Fecske!

Közben az idő odakinig megpótlóhatott, mert úgy beszélte, hogy nem tudtam megállítani; én szuszogok-e, vagy a ló. Azzal se törődtem, csak beszéltem tovább. Egészen kiöltöltem a szívemet. A bennem legobog érzésektől még a jászol is kiülögödoit. Egész életsorsomat elmondottam a lónak. Az néha megérten bñintott, hogy csak beszéljek, mert hallgatja. Egészen beleolvadt a vállomásokba. Eppen azt fejtegettem, hogy mit csinállok, ha megházasodom, mikor látom, hogy a ló elaludt a lábán.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

— Hát te is... te is Fecske? — sóhajtottam szomorúan és erőszakosra behunytam a szememet, hogy semmit, de semmit se lássak ebből a csudos világból!.

mincs rendben a telkiállapotom, mert megszögölte a szívemet, és beleprázkölt az oromba.

— Mondd meg, Fecske, hogy én most mit csináljak? — kérdeztem, de a ló csak szomorúan tartotta fölöttem a két lámpását.

Felóra mutolta ismét a szívem fölött hajlott a ló, mint a doktor.

— Azt ugyan szagolhatod, — panaszkodtam — mert azal nagy haj van. Nem vagyok én már a régi, Fecske!...

Úgy látszik, hogy megértette a szót a ló, mert két könnyesepp gyűlt a szemébe, amiólt egészen elérzékenyedtem s forrón megöltem a nyakát.

— Köszönöm a részvételet, Fecske! Eggyidegy szótlanul néztük egymást, mert sem én nem bírtam elaludni, sem a ló.

— Mondd meg, Fecske, — bizalmaskodtam — kopok-e az életem olyan hi szeretőtől, mint ez a tetves Tóth Feri?

Láttam, hogy szakad meg a szíve a lónak, mert nem mondhatja meg a véleményét.

— Ne búsulj azért, — vigasztaltam — mert neked a jobb! Látd, én folyékonyan tudok beszélni s még sincs,

a két lovam az eke előtt és két akkora rórá nélt a fényben. Váriszlatnak kellett lennie, mert a föld is miképpen omlott az ekenak előtt, mintha élőanyag volna minden porsem. Alig kellett megérintenem az ekezarókat, olyan magóttól ment a szántás. A lábam alatt — bizonyított — beszélt a föld. Hogy mit beszélt? Azt nem tudom megmondani, de egyszerre más érzéletem kapott tőle az életem. Különös érzék áradtak fel belőle a testembe és szinte belelőttem fekete méhbe, mintha ismét a monóton csereitől volna ki a szeméim. Olyan különös volt ez az érzés, hogy megállítottam a lovakat és le kellett ülnöm, hogy újból magamhoz térjek.

Aztán megegyeztem rózmetem a leányra és ő — visszanézett...

Áldott legyen érte az Isten, — visszazökkent...

EMKE POSTA

Tovább tartanak az Emke-fűk megalakulások.

Az Emke-fűtök megalakulása Erdélyiserte tovább tart, az újabban bejelentett fűk-megalakulásokat a következők közüljük:

Bodokút (Kolozs m.) 1943. nov. 14. **Elnök Nagy János ref. lelkész,** alelnök Ifj. Halász Károly, titkár Istvánffy Károly, pénztáros Jakab Ferenc F., ellenőr Fábán Imre, vál. tagok: Gombrá Imre, Pálkai József, Jakab Ferikó, Bajnóczy István.

Szászszombor (Szolnokdohoka m.) febr. 10. **Elnök Benedek Gyula ref. lelkész,** alelnök Csorjás Ferenc, titkár Albert István, pénztáros Gönczi József, ellenőr Váradai Zejmold, vál. tagok: Héner János és Konez János G.

Ördögöfűzés (Szolnok-Dohoka m.) 1944. febr. 20. **Elnök Csotterky János ref. lelkész,** alelnök Pál Gyuláné, titkár Sápú Ilona, pénztáros Lakatos János, ellenőr Sallak András, vál. tagok: Hildeg András, Hildeg István, Deme Lajos, Dobreczeni Sándor, Lapokos Domokos, Lakatos Domokos, Loposi Mihály, Hildeg Sándor.

Nagysebes (Kolozs m.) 1944. febr. 27. **Elnök Bartha János k. igazgató,** alelnök Zeidó Jenő tanító, titkár Rotter János ig.-tanító, vál. tagok: Szász László s. igazgató, Nagy László Gyula k. tisztviselő, Tótkés János k. tisztviselő és Barabás Margit tanítósné.

Nagyulna (Beszterce-Naszód m.) 1944. márc. 5. **Elnök Sós Károly k. főjegyző,** titkár Kócsy Géza áll. tanító, pénztáros Szabó Ákos kereskedő, ellenőr Babos Ilona ig.-tanítósné, vál. tagok: dr. Zelinka Ferenc körorvos, Háner András kereskedő, Makara Károly Máv. állomástüfőnk, Práza Ferenc kereszmáros, Malakai Albert kereszmáros, Kiss Mihály üzemvezető, Farkas Ferenc főerdőőr.

Mórhegnek és Vianacs István Regnamentások.

Zselyk (Beszterce-Naszód m.) 1944. márc. 5. **Elnök Mikola János ev. lelkész,** alelnök Hunyadi Adám, titkár Csorja Klára tanítósné, pénztáros Boros József 101, ellenőr Gáznár János 3, vál. tagok: Kerekes Kis János 43, Gönczöl János 119, Hunyadi János 44, Szabados János 10, Magyarosi János 53, Fár Mihály 122.

Magura (Beszterce-Naszód m.) 1944. márc. 5. **Elnök Dudás Ernő állomásvezető,** alelnök Vargha Dénes bányamester, titkár Ség Jenő ig. tanító.

Kiskálvány (Kolozs m.) 1944. márc. 12. **Elnök Máthé Jenő földirtatónk,** alelnök Bakos György tisztartó, titkár Bogdán Béla áll. tanító, pénztáros Fekete Rózsa ig.-tanítósné, ellenőr Pap János gazd, előjáró, vál. tagok: Gaál Elemér nv. állásn. Gaál Péter földirtónk, Bodor István János, id. Bodor István, Cserei Mihály, Darvas Tibor, Dezső Sándor, Farkas János, Nagy Mihály és Simon Dániel.

Szilágysszentkirály (Szilágy m.) 1944. márc. 12. **Elnök Visky Péter, ügye. elnök Donáth László ref. lelkész,** alelnök Móni József, titkár Orbán Ilona tanítósné, társelnök Fejér Árpád, pénztáros Módi Sándor, vál. tagok: Süle Józsefné, Farkas András, Szongáth Zejmoldné és Szongáth Gyula.

Kolozsvára (Kolozs m.) 1944. márc. 19. **Elnök Máthé Elek ref. lelkész,** alelnök Fodor Imre, titkár Kovács Ferenc ig.-tanító, pénztáros Naevi Márton, ellenőr Koecsis János és Nagy György, vál. tagok: Nagy János, Gergely Lőrinc, Lőrinc Márton, Szabó Márton az Istváné, Boros István, Blechta Ferenc.

Újabb tagjelentkezések.

Szászszomborról Benedek Gyula ref. lelkész 24 új tagot küldött be. **Akasmagyaragon Luesky Ferenc** plébános a községek, illetve a környező községekben 11 új tagot gyűjtött. **Felsőhátsón** és környékén **Beumgartner Alajos** püsp. tan. plébános toborzott 27 új Emke-tagot.

Szászszentgyörgyről Schneider Antal áll. tanító 32 új tagot szerzett.

Kolozsvárián Kovács Ferenc ig.-tanító gyűjtötte 27 új tagot eredményezett az Emkének. **Bodonkóton Nagy János ref. lelkész** gyűjtése révén 22 új tagot kapunk. A névsor, illetve a gyűjtési eredmények később még folytatjuk.

Népművelési szerelvényünk újabb kiszállásai.

Népművelési szerelvényünk újabb Páncélcsek községben tett látogatást. A kiszálláson jelen volt **Kiss Károly** tanfelügyelő, megyei megb. elnök, Kovácsy Pál népműv. titkár és **Walter Gyula** közp. titkár. A kiküldötteket **Nagy Gábor ref. lelkész,** a helyi tagokat emlékeztetőülte, majd a Magyar Hírszeky, filmek és közös ének. **Kiss Károly, Kovácsy Pál** és **Walter Gyula** előadásai és a **Himnusz** közös éneklése szerepelt a műsorban. Az előadás végén **Nagy Gábor lelkész** mondott köszönetet a kiszál-

lásért. Itt külön előadást tartottunk az iskolás gyermekek, illetve a felnőtté számára. Az iskolás gyermekek között számos románnyelvi gyermek is nagy örömmel nézte végig a számukra levetített tanulásig filmetek. Az előadás sikere érdekében **Török Ferenc** ig.-tanító fíradott. **Magyarzerdőről,** amely néhány kilométerre fekszik Páncélcsektől, **Szabó Julia** tanítósné szerelvény hozta be a magyar gyermekeket az előadásra.

A páncélcseki kiszállás letagadhatatlanul mély benyomást váltott ki a környék magyarországnak lelkeiben.

Márc. 19-én Méra községben volt a szerelvények kiszállása **Walter titkár** részvételével. A műsorban a magyar Hírszeky, közös ének, filmek, **Walter titkár** rövid előadása és a **Himnusz** szerepelt. Az előadást az iskolás gyermekek részére tartottuk meg és a **siker érdekében az ig.-tanító, illetve Simon János gazdákör** elnök buszokigodtak. A felnőtté részére szintén **Walter titkár** tartott előadást, a vetítést azonban **közbefojt** zavar miatt nem lehetett megtartani és így **Mérában** a szerelvény közelebről újra ki fog szállani.

Márc. 21-én Magyarapuzsán volt kiszállással kapcsolatos előadásunk. Erőtel a község férfi lakosság számára volt filmelőadás. Levettásra került a **Százéves Százortól** készült, valamint a **Negyediziglen c. film** Kovácsy Pál népműv. titkár kísérel magyarorszáival. A műsort a magyar Hírszeky vezette be és a **Himnusz** rekeztette be. A vetítés alatt az asszonyok részére tartottuk szövből előadást, ahol **Kiss Károly** adott általános helyzetképet, méltatva a magyar anya szeretet. **Walter titkár** rövid előadása után **Ády László tiszteletes felesége** köszöntö meg a tanulásos előadásokat.

A Magyarapuzsi kiszállás, amelyet evvmástkövető egy héten belül meris-mételtünk, sok tanulásig szolgált. **Megállanthatunk**, hogy ennek a feladnak magyar férfi és női lakossága iránt a legteljesebb magyar öntudatosággal viselkedik és a község választásos mintafaluának nevezhető, ami előszörban is **Ády László tiszteletes** érdeme. Így a kiszállásról mindenképpen a legjobb eredménnyel térünk haza. Újabb kiszállásainkról és az Emke egyéb munkáiról helyszíne miatt legközelebb számolunk be.

(—a.)

A magyar nép lapja a

MAGYAR NÉP,
a
MAGYAR NÉP
olvasója a
magyar nép.

Négyszáz éve jelent meg Luther Márton könyve: A ZSIDÓKRÓL ÉS HAZUGSÁGIKRÓL

... óta a zsidóság, mint nép előb-
b a történelem homályából, a vele
isotolha kerülő népek körében
líg idegenkedést és ellenérzést
ált ki maga iránt. Az ókortól egé-
napjainkig a legkiválóbb emlék-
állományoknak, költőknek, pa-
laknak, tudósoknak hosszú sora óva
népét és az egész emberiséget a
óktól. A római Tacitustól a közép-
gyházakig és vallásbölcselőktől,
áitrelől és Napoleontól Goetheig,
openhauserig, Nietzscheig, Bismarck-
Wagner Richárdig és Liszt Fe-
ncsig felsorolhatatlanul sokan van-
nak, csaknem valamennyi nemzethez
ozó jeles férfiak, akik egyáltalá-
n nem hallgatták el a zsidókról
állt legelső véleményüket.

Luther Márton tanulmánya

Luther Mártont egészen kivétele-
sülly illeti meg a történelem ama nagy
véleményei között, akik világosan fel-
merték a zsidóság igazt lényegét, a
közvetlenül igazi jelentőségét. Eppen
nem négyszáz éve, hogy „Von den
iden und ihren Lügen“ (A zsidókról
és hazugságukról) címen napvilágot
látott érdekes tanulmánya a zsidóság-
ról a zsidókérdésről. A reformátor
álléése előtti századokban a kor
vetemes vallási felfogásának meg-
teléslen a zsidóságot is csak mint ide-
gen, ellító vallásfelekezetet kezelték, a
zsidókérdést csak felekezeti kérdés-
ként tekintették. A különböző szinai
átározások igen erélyes rendszabályo-
kat alkalmaztak a zsidókkal szemben,
ny teljesen elkülönítették őket a ke-
resztény lakosságtól, külön megkülön-
özött fel viselkedésre kötelezték, a ve-
lük való összehasznosodást és társadal-
mi érintkezést a legszigorúbban tilal-
mazták. Ezek és más hasonló rendel-
ezések arra engedtek következtetni,
gy bár formászerűt kifejezést nem
állási és felekezeti rendszabályokról
n szó, mégis az idegen fajtság elbni
fedékezés akarata is érvényesült. Más-
részt az is igaz, hogy a megkeresztel-
tedett zsidókkal szemben az összes
corlátó rendszabályok érvényüket
vesztették, az ilyen zsidók nemcsak az
államvezetésben, de az egyházi hierar-
chiában is igen magas állásokat fog-
laltak el. Csak később, a középkor
vége felé ébredt fel a gyami a meg-
keresztelkedett zsidókkal szemben.

Luther bár eleinte maga is vallást
kérdésként kezelte a zsidó problémát,
később, talán elsőnek ismerte fel azt
a népi, faj, erkölcsi és lelki ellentétet
és szöndöket, amely a zsidókat min-
den más néptől elválasztja. Behatól a

zsidó lélek legmélyére... Sokoldalú
tapasztalatai és elmélyedt vizsgálódá-
sai alapján alakította ki véleményét, vi-
lágos és határozott nézeteit a zsidók-
ról és a zsidókérdésről. A zsidókról val-
tolt felfogását szenvedélyes szavakba
foglva hirdeti mindenütt szóban és
írásban, elmélkedéseiben és prédiká-
cióiban. Luther leleplezi a zsidók igazi
mivoltát. Kíméletlen szavakkal osto-
rozza képmutatásukat, hazugságaikat,
haszonlesésüket, kapzsiságukat és
uszorájukat. Nem lát utat, módot az
ellentétek kiegyenlítésére. Csak egyet-
len megoldás van, s ezt újra, meg újra
teszgezi: el a zsidókkal!

A zsidósággal szemben támasztott
követelményeket hét pontban foglalja
össze: Mit akarunk ezzel az elvetemült
zsidó néppel? — kérdezi. **Bele kell
törődnünk abba, hogy elpiselhetlé-
nek. Itt vannak közöttünk, oly bűnö-
ket és csalásokat tudunk róluk, hogy
nem tűrhetjük meg magunk között
őket.**

**„Isten napja nem süttöt még
vérszomszomságh, bosszúállóbb
népre!”**

Miután a zsidókkal szemben köve-
tendő magatartás legfőbb elveit meg-
állapította, a továbbiakban azt a kér-
dést is felveti: vajjon mi az állam
kötelessége? Hivatkozik a felsorolt hét
követelményre, majd megjegyzi, ha ez
se segít, akkor a zsidókat, mint veszett
kutyákat, ki kell zavarni; ez megel-
tel a magamét, lüssa mindenki, ho-
gyan teszi meg a magáét. Másfelvél
felveti a kérdést, mit is akarunk tulaj-
donképpen a zsidók? „Messiasuktól
azt kívánjuk, hogy világi keresztény
legyen, minket keresztényként igazzol-
jon, a világot a zsidók között ossza fel
és tegye őket uralkodóvá... „Szívük-
nek leghőbb vágya, hogy egyszer ve-
lünk... „pogányokkal” úgy bánhassa-
nak el, mint ahogy egykor Perzsiában
Eszter idejében a pogányokkal elbán-
tak. Oh, mennyire szeretik Eszter
könyvét, oly finoman tákrózi az ő
vérszomsz, bosszúvágyó termé-
szetüket és reményüket. Isten napja
narr süttöt még vérszomszabb és
bosszúállóbb népre, mint amely azt
biszi, hogy azért Isten népe, hogy a
pogányokat gyilkolja és fogjogassa.”

Munkáinak egy másik helyén a kö-
vetkező jellemző sorokat olvashatjuk:
„Valaki azt mondhatja közületek,
hogy én sokat beszélek a zsidókról,
Nem és nem beszélek sokat, sőt keveset
beszéltek. Én látom az ő írásaikat:
ők átkoznak minket, gújoznak és isko-
lákban s imáinkban minden szeret-

csétlenséget reánk kívánnak. Uszorá-
val elrabolják a mi aranyunkat és ju-
vainkat. És álnokul azt bizonygatják,
hogy jogosan cselekedtek és Isten
szolgálták ezzel. Hvesmit nem tetelék
a pogányok és nem teszi más, csak
maga az ördög és akiket megszánt,
mint aminők a zsidók.”

Kemény szavakkal ostorozza a zse-
dők bűnét és hibáit: „... kapzsiabb
nép nincs a nap alatt, mint amelyenél
voltak, vannak és lesznek ők mind-
őbökké; láthatjátok ezt uszorajuknál.
Es még azzal biztatják egymást, hogy
majd elgi a Messias s az egész világ
aranyát, ezüstjét köztük osztja szét.”

Avra a kérdésre, hogy mikép lehet
ezt a fenyegető veszélyt a népek életé-
ből kiküszöbölni, Luther a következő-
kép válaszol: „Az én véleményem sze-
rűnt, ha nem akarunk a zsidók gya-
lázkodásának áldozatát esni, akkor
külön kell válnunk tőlük és az orszá-
gunkból ki kell öntünk őket”. Még
utolsó prédikációjában is komoly szó-
val intí hívóit, hogy óvakodjanak a
zsidóktól. „A zsidó a mi igazi ellensé-
günk, ha módjukban volna, mindnyá-
junkt elpusztítanának, nézártek
tehat őket, hanem ártétek el. Nem tu-
dok semmiféle közönséget, vagy türel-
met tanulsanak irántuk.”

Lehet, hogy Luther szavai itt-ott
kemények, nyersek, szenvedélytől fü-
töttek, nem szabad azonban elfeled-
nünk, hogy a reformátor a népiért
szült sikra, a néphez beszélt, a népet
akarta meggyőzni az igazságról s így
a nő nyelven kellett beszélnie, hogy
magát megértethesse. Kerek négy év-
századnak kellett eltelnie, hogy ezek
az igazságok, ezek a követelmények
átmenjenek a köztudalra és röb-
bőbb meg is valósuljanak.

**Az ország legrégibb
szorosbörgyára**

Őz-, szarvas-,

dámvadbőröket, kesztyű, ruhá-
zati, mosó- és helésbőrre. —
természetes színben és színesen. —
egyéb vadbőröket szőrmére
való kikészítésre bér munkában
vagy felesben ellátal:

Mehlschmidt Gyula átalé

FEJER ANDRÁS vitéz

Finombörgyára Tatatóvárcse
Alapítva 1780.

Egészségünk

Az ekcéma, vagy ótvár

Lapunk „rég, hű olvasója” arról szeretne hallani, hogy miből származik az ekcéma. Valószínűnek tartja, hogy helytelen táplálkozásból ered. Azt kérdezi, hogy ekcémában szenvedő feleségének hogyan kellene helyesen táplálkoznia.

Két dolgot az érdeklődés válasz előtt le kell szegeznem. Az egyik: e hírlapi közleményeknek korántsem az a céljuk, hogy már megbetegedettek gyógyítására orvosi tanácsot adjanak. Sokkal inkább az, hogy az ép, egészséges embert vértézzék fel épségüket, egészségségüket óvó ismeretekkel. Olyanoknál, melyeknek tudásában és gyakorlati megvalósításával elkerülhetjük az egészségségünket fenyegető ártalmakat. Írásainkkal nem csupán az egyéneknek, de főleg a közönségnek óhajunk szolgálni.

A beteg egyént különben is egyetlen

egy módon lehet gyógyítani: gyakorlatot folytatni orvoshoz, jelen esetben bőrgyógyász szakemberhez kell a betegnek személyesen fordulnia. Levélben és újságban keresztül való kurzuslásra lelkiismeretes orvos nem vállalkozik. A távgyógyítás a szemfényvesztők birodalmába való.

Másik előrebocsátani valóm is van. Az ekcémát magunk között legjobb magyarul és magyarul nevén azollítani. Így pedig ótvárnak hívják. Egyesek sümöcsök mondják ugyan, de az előbbi név az elfogadottabb. Rengeteg fajtája és válfajtája van. Hogy csak egynévnyat említsék: hólyagos, pikkörös, pirosodó, fagyúzó, tüszős, gennyedő, pálló, nedvező, meggyés, csomós, hókoztató, napfény-, vagy villámfény-okozta, fakadékos, repedésszerű, pikkelyes, körömótvár. Am van göbös, gümőkóros és bujakkóros ótvár is.

Látványos,

hogy megjelenési formája mennyire változatos. Vajjon honnan tudnám hármely jóhiszemű, de a börtinretek leírásában avatatlannal olvasom sorából megfítni, hogy jelen esetben melyikről van szó? Főleg, ha megmondjuk, hogy egyik s másik között átmeneti alakok is lehetnek. De tegyük fel, hogy pontos leírást kapnánk, a betegség eddigi lefolyásának története (az ótvár legtöbb-
ször elhúzódó, idült bőrbetegség) s az eddig végzett gyógyítási eljárások és azok hatása még mindig nyitott kérdés maradna.

Az ótvár, amilyen szeszélyes tünetekben és az azokat előidéző okok változatoságában, ugyanolyan kiszámíthatatlan gyógyulásában is. Bőrünknek, közfakaronknak túlerőszakosságán alapul. A bőr felső rétegében az ótvár olyan ingerek váltják ki, melyek ép, tehát nem érzékeny bőrön semmiféle kóros elváltozást sem képesek előidézni. Ezek az ingerek az erre sajátosan hajlamos egyéneknek bőrt gyulladósba hozzák. Kell hozzá tehát egy belső tényező (ez a különleges túlerőszakosság) és egy vagy több külső tényező (a kiváltó ingerek).

Belső tényezők között nem mindig az alkati hajlamoság szerepel. Igen gyakori pl. az úgynevezett gőcferítés. Valahol a szervezetben (mandulák valamelyikében, vagy egy szívvas foggyerében, tüdőben, gyomorban, ephólygában, vakbélben, valamelyik izületben) leppangó zárt vagy nyitott gennyes góc. Sokszor valószínűs góctetevé munkát kell végezni felkutatására.

Leggyakrabban a mandulákban, és így inyen találjuk meg. Vannak olyan egyének is, akik valamely étellel, főleg idegen fajta fehérjével szemben túlerőszakosak. Főleg gyermekek és nők bőrt teszi érzékenyebbé a tej, a tojás, vagy valamelyik húsétel. Tehéntejjel táplált csecsemők idült ótvárt, tej-pikkörtel bevont fej- és arcbőrt sokan ismerik. Hiába változtatjuk el a pikkörtelt arra alkalmas gyógyszerekkel, megint csak kiújulnak azok, míg a csecsemők táplálását másképpen nem irányítjuk. A foglalkozásból eredő ótvárnak is temételen válfajtája ismeretes. Cukrázások kezén a cukor, pékéken a tészta, kőműveseknél a cement, vagy a méz, asztalosokén, vagy mázólokén a terpentin, vagy a lakk válthat ki idült és makacs ótváras kiütéseket. Orvosok és orvosi segédszemélyzet jódval, karbol-

lal vagy szublimáttal szemben lehet érzékenyek. Mosónőkön a szappan, vagy a puzta meleg víz váltják ki a bajt. Műkedvelők és hivatos fénycsozók kezén az előhívó okozhat ótvárt. Kővér egyének hónaljában, más helyeken a verejték idézhet elő ilyen útést. Sokszor az ótvár ritkán, tet, vagy más bőrelőadátkinözta emberkéntelen, de gyakori vakaródásos idült elő. Egyik-másik ótvár komoly as emberek is idegmegbetegedésnek táborlák.

Korántsem merítettem ki sem a megjelenési formák, sem az okok temételen lehetőségét. De még a legtokéletebb szakkönyvek sem léphetnek itt a teljesség igényével. Mik egyéneknek lönbségek lesznek s míg az ezarélet megannyi életformát terem, miétek találkoznak új meg új ótvártípekkel is. S mindegyiket külön kell bírálni s aszerint gyógyítani.

Szoktál a rokonsággal dicselkedni?

A napsütötte réten megszóltja szunyog a gyíkot:

— No, kedves kartárs, sütkérezünl sütkérezünk?

A gyík magasra húzza az orrát:

— Hogy mer velem így beszélni magam jött-ment? Ne merjen kartársnak szólítani:

— Es ugyan miért nem? Hiszen magam is állat... mondta a szunyog.

— Igen, — válaszolt a gyík — de nekem előkelő rokonságom van. Nagybátyám a — krokodilus.

— Ezért olyan büszke?

— Ezért, bizony.

— No, hát ha csak erről van szó — mutat a szunyog nevetve egy arra szálló repülőgépre — ott meg az én nagybátyám igyekszik valahová.

Azzal faképnél hagyta a hivalkodó gyíkot.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alapítva: 1899.

Magyarország egyedül állami érdekeltségű, szinmagyar biztosító szövetkezete.

Kartelen kívül!

A biztosítás minden ágával foglalkozik igen előnyös díj- és feltételek mellett. Vezér, fő- és helyképviseletek minden városban és községben

Vezérképviseletőségk Erdély területén:
Kolozsvár, Horthy-út 6,
Marosvásárhely, Széchenyi-tér 28. sz.

AGYARORSZAG ÉS A NAGYVILAG

magyar kormány az elmúlt hét évben minisztertanácson tárgyalta az a rendeleteket, amelyek a mai élet felállítására terén az első lépéseket jelentik. A minisztertanácsra hozott tartó ülésen lebegtartotta a megbeszélésről a kapcsolódó rendelkezéseket s a Budapesti Közlönytek száma már közölte is azokat. Az első rendelet szerint filosz nem nőt vagy férfit háztartási alkalmazotként alkalmazni olyan háztartásban, amelynek zsidó tagja van, vagy amelyhez tartozó lakásban zsidó lak. A rendelet hatálybalépésekor a filosz alá eső alkalmazások 1944. június 30-iki napjával megszűnnek. A háztartási alkalmazott fogalma az a személy, aki a házi és belső családok, a bérlők, a háztartások, a nevelők, a családok, felolvasók, valamint általában azon nők és férfiak, akik a háztartásban, vagy a család körében az anyai, apai, akár természetbeni elkötelezettségűként (például lakásadás) rendszeresen személyi szolgáltatást nyújtanak.

A második rendelet szerint a zsidók az állam, törvényhatóság, község, községi testület, közalapítványok, közintézetek és közüzemek szolgálatából kelt bocsátani, a zsidók közműbirtokait, közjegyzői, közjegyzőhelyeit, hírlapkiadói, bírósági szakértői megbízásait és szabaddalmi ügyvivői posztjait az ügyvéd meg kell szüntetni, vagy a zsidó ügyvédek 1944. május 30-ig az ügyvédi kamarákból törölteni.

Végül a harmadik rendelet szerint a zsidók sajtókamarái, színművészeti és filmművészeti kamarái tagságát a kamarákban való törles útján 1944. június 30-ig meg kell szüntetni.

Ki a zsidó a rendeletkező szerint? A rendeletek szempontjából nemzsidónak minősítendő, akinek legfeljebb egy nagyszülője született az izraelita hitfelekezeti tagjaként. Azok eddig, akiknek két nagyszülője kereszténynek, vagy izraelitának született — az úgynevezett félvér — emzsidónak abban az esetben minősülnek, ha kereszténynek születtek, vagy legalább életük 7-ik évének belépése előtt kereszténynek váltak.

A zsidó fogalom meghatározása gyébként teljesen megegyezik a honföldi szempontjából használt fogalom meghatározással, tehát, aki a honföldi szempontjából nemzsidó, az az szász közzétett rendeletek szempontjából is nemzsidónak minősül. A rendeletek a zsidók közül kivételes helyre juttatták azokat, akik az ellenkezőt tanúsították a zsidó magatartá-

sukért arany, vagy legalább két ízben I. osztályú Ezüst Vitézségi Ermet, vagy a kardokkal ékesített III. osztályú Vaskoronarendet, vagy annál magasabb kitüntetések kaptak, továbbá a 75%-os hadirokkantak, végül, akik az 1919-es ellenforradalmi mozgalmakban szereztek kimagasló érdemeket, vagy akik a visszacsatolt területeken az elcsatolás ideje alatt tanúsított kimagaslóan magyarhű magatartásukért az Országos Vitézi Széktől, vagy az illetékes kormányhatóságoktól mentesítő okiratot kaptak.

Rendelet a zsidók megkülönböztető jelzéséről

A kormány rendelete szerint minden 6-ik életévét betöltött zsidó személy, nemre való tekintet nélkül, köztelen házon kívül felsorubadarajának bal mellrészén, jól láthatóan 10x 10 cm. átmérőjű szövet, selyem, vagy bársony anyagból készült, kanarisírga színű hatágú csillagot viselni.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 2 hónapig, háború idején 6 hónapig terjedhető elzárással büntetendő az, aki a rendelkezésnek eleget nem tesz. A rendelet 1944. április 5-én lép hatályba.

Vitéz Jaross Andor belügyminiszter három nagyjelentőségű rendelettel vezette be az új kormány intézkedéseit. A belügyminiszter a magyarországi szociáldemokrata pártot, a független kisgazdapártot és a Parasztszövetséget feloszlatta és a magyarországi szakszervezeti tanács vezetésére alatt működő munkásegyletekhez miniszteri bízott rendelt ki.

A kormány hivatalos nyilatkozata

A magyar kormány április 2-án a következő hivatalos kormánynyilatkozatot tette közzé:

— A kétéltű harcra döntő küzdelmek folynak, amelyek kimenetele évszázadokra határozza meg Európa és vele együtt Magyarország sorsát. A magyar nemzet életérdeke, hogy ez a küzdelem a bolsevizmus legyőzésével végződjék, mert különben nemzeti létünk jut veszedelembé. Ezzel a halálos veszedelemmel a magyar nemzet egyedül a maga erejével nem tudna megküzdeni még akkor sem, ha erejének minden cseppjét feláldozza ebben a gigantikus mérkőzésben.

— A bolsevizmust legyőzni és ezzel Európa és a mi fejkünk fölül a végpusztulást elhárítani csakis a nagy Német Birodalom vezére, Hitler Adolf a mi hatalmas szövetségünk tudja,

akinek hadserege a háború eddigi öt esztendeje alatt is bebizonyította, hogy emberfeletti és a történelemben sohasem ismert teljesítményekre képes. Országunk a nagy Német Birodalommal hű szövetséges és hagyományos baráti viszonyban áll, hős katonáival pedig váltólva a régi feyverbarátaságban küzd ma is a közös elmentésért szemben ebben a ránk kérvényesített küzdelemben.

— A közös ügy és a közös küzdelem sikere feltétlenül megkívánja, hogy a magyar nemzet is minden erejét megfeszítve vegye ki részét szövetségese oldalán ebben a mi sorsunkat is édőtől élet-halálharcban. Magyarország és a nagy Német Birodalom össekötő sorsközösség szellemében fogant megállapodás alapján német csapatok vesznek részt az ország védelmében — amint ez Finnországban és más országokban is történt, — hogy a közös érdekeknek megfelelően együtt oltalmazzuk határainkat, Európát és a kultüremlékeket.

Ebben a történelmi harcban az ország minden erőnek megmozdítására szükség van a belső front tekintetében is.

A belső front szilárdságán és rendíthetlenségén örködni ezekben a válságos időkben elsörendű nemzeti kötelesség annál is inkább, mert sajnos az utóbbi időkben akadnak olyanok is — ha nem is túlzott számban, de erőteljes aktivitással, — akik nem tudják, vagy nem akarják felismerni a veszély ropogt súlyát és közelségét, éppen a mostani válságos időkben tartották alkalmazni arra, hogy az ország belső ellenálló erejét kikezdzék és a nemzet lelki egységét megbontsák. Azt a hitet terjesztették, hogy mi kimaradhatunk ebből a mi jöjvönket is eldöntő küzdelemből, sőt jelentkeztek olyan törekvések is, amelyek már szándékosan iparkodtak megbénítani a nemzet védekező erejét. Ezzel a magatartásukkal nemcsak a nemzet ellenálló erejét gyengítették, de kockára tették a magyarság nemzeti létét, sőt becsülték is. Ha törekvéseik sikerre vezettek volna, a nemzet olyan végtelomszerű sodródik, amelyből nincs feltámadás.

Ezzel a magatartással és ezekkel a törekvésekkel szemben veszi fel a harcot az új kormány, hogy megsemmisítve a bomlasztás minden eszraját, éhben tarítsa a nemzet önbizalmát, megszerveze a nemzet erkölcsi és anyagi erőit és érvényre juttatva a magyarság ősi katonai és férfias erő-

nyeit, a lehető legmagasabbra fokozta az övédelmi harc szellemét.

A magyar kormánynek a süllyő történelmi órákban fogant elhatározása feltétlenül megkívánja, hogy a nemzet összes egészséges erőt mellette felsorozakoztasson. Minden akarat, minden hit, minden bizalom és minden elszántság latbavésére van szükség, hogy az ország vezetési bizottsítai tudják a nemzet övédelmi harcának sikerét. Ez a legelső magyar embernek: Magyarország Kormányzójának az akarat. E hit, ez elszántság, e bizalom birtokában a kormány teljesíteni fogja kötelességét mind az övédelmi harc eredményes lefolytatása, mind az álhöz nélkülözhetetlen, kiegészítőlyozott, egészséges és igazságos belső viszonyok megteremtése érdekében. Bizottsítai fogja a rendet, a nyugalmat, a belső békét és a megfeszített munka minden előfeltételét.

Igazságos viszonyokat kíván teremteni a társadalmi és gazdasági élet minden vonalán és a háború elkerülhetetlen terheit az osztó igazság szellemében kívánja kíróni.

Az összhangos nemzeti együttműködés szellemében minden társadalmi réteg és különösen a nemzeti munka túlnyomó részét teljesítő ipari és mezőgazdasági munkásság jogos gazdasági és szociális igényeivel betáon kíván foglalkozni.

Egészséges, tisztán, becsületes és bizakodó közzsellemet akar teremteni a magyar élet minden vonalán és kellő időpontban megtenni mindazokat a rendszabályokat, amelyek a nemzeti munka felkokozásához és a biztonságos belső élet megteremtéséhez szükségesek.

A kormány szilárdan bízik erőfezsítés sikerében és ezért arra hívja fel a nemzet minden hűségét, hogy egy szívvel és egy lélekkel fogjon össze az ország megmentésére.

A kormány bizván hős honvédségünkben és a nemzet áldozatkészségében, teljes nyugalommal és elszántsággal nézi a jövő elé és feltétlenül hisz a végső győzelemben, amely Magyarország részére nagy és dicső múltjához méltó helyet biztosít az új Európában.

A nagyvilág

Keleti harcér

A helyzet a keleti arcvonalon nem mutat döntő módosulást. Az arcvonal középső és északi szakaszán a harcok továbbra is másodlagos jelentőségűek a déli elhárító csatához képest, noha a bolsevisták a Dnyeper és Csuszói térségében, Mogilev irányában döntő áttörést küzdenek. Az oroszok azonban a déli támadás következtében

szenvédett nagy hadianyagvesztéséggel nincsnek abban a helyzetben, hogy a középső és északi arcvonalnak komoly tegever. és hadianyag-utánpótlást bocsássanak rendelkezésre.

Amíg az arcvonal déli szárnyán a bolsevisták egyik erős támadó éke Odesza felé nyomul előre, addig egy másik támadó csoport Jassyt igyekszik megszerzeni, hogy onnan azután délnyugatra felé törjön előre. A harmadik bolsevista haderő Horodenkán és Kolomeán át a Kárpátokat közelítette meg és élével a Jablonkai-hágó északi kijáratát áll. Gépesített vadászkoételek és páncélos egységek alkotják azt a negyedik hadseregcsoportot, amely Brody—Kovel térségében széles arcvonalon nyugat felé akar teret nyerni.

Tarnopol, Kovel és Brody városok védői drámai küzdelmet folytatnak az ellenséggel. Tarnopol és Kov mltprkacóaimfny petaióihnemf kap utánpótlást, de ennek ellenére szilárdan kitart a tulerővel szemben. A szovjet csapatok többször betörték a német védelmi vonalakra, de a német ellentámadások mindannyiszor kivetíték őket. Minden méternyi területre, amellyel közelebb jutottak a város széléhez, nagy vérvesztéssel kellett megfizetniük.

Brody már tíz napja a szovjet ágyuk tűzében áll. A helyőrség, amely március 18-án azt a parancsot kapta, hogy a várost erődtítmény gyanúát védelmezze, köröskörül védelemre rendezkedett be. Az ellenség kísérlete, hogy a várost összpontosított támadással elfoglalja, kudarcot vallottak.

Stanislaw városa ellen is rajtaütészerű támadást kíséreltek meg a szovjet csapatok. A várostól keletre egy német páncélos harcscsoport megsemmisítette a hírtelen előretört szovjet gépesített dandárt.

Proszkurovtól délnyugatra újonnan oda irányított szovjet gyalogos és páncélos kötelek ismétetlen megkísérelték, hogy az ott harcoló német csapatokat elvágják. A német fordított arcvonalall újra meg újra helyreállították az összeköttetést a főerőkkel.

A középső szakaszon, a Dnyeper és Csuszói között az ellenség folytatta támadásait Mogilev irányába. Erős pergőtüz után két szovjet lövészhadosztály támadott, de a német csapatok kemény harcok után megtartották állásaikat.

Olasz harcér

Az olaszországi harcok súlypontja továbbra is Cassino környékén van. A cassinói romváros terepén ismét megéltünk a felderítő tevékenység. Az amerikaiak gyors ütemben folytat-

ják köteleiket átszoptosítását, és zelt hadosztályaik helyébe egyre új és újabb friss hadosztályok érkeztek az arcvonalra. Német részből nyilvános veszik, hogy az angolok Cassinonál új nagy támadást készítenek elő. A cassinói vár magas megint szilárdan német kézre ke. Egy szomszédos magaslat állás várhagy visszavételével Cassino nevédőinek újból lehetőségük nyílt, hogy nagyobb mértékben beteljenessenek az 5. amerikai hadseregcsoport vonalási terepére.

A nettuno hídfőnél német messzeshordó útegek Nettuno és Anzio és kijáratait lötték és sok hadianyagot tárt felgyújtottak. A partizánok hídfőnő az invázios csapatok az új bi időlen jelentékeny erőstítéstak, úgyhogy a német hadvezetés számít arra, hogy a hídfőből kiadulva újabb nagy amerikai és brit támadás kezdődik.

Távolkeleti harcok

A japán előnyomulás India Asszam tartományában Imphal vidékén megvenerer főnyeli ellenséges hadsereget keríteti be. A japán hadművelet Csunking-Kínát azzal fenyegetik, hogy utolsó megmaradt utánpótlási útját elvágják amely az északbúrmai Hwang-völgyön vezet át. A japán erők teljes körűlzárták Imphalért a fontos ellenséges hadállásokat általános támadásra készülő a támaszpont ellen.

Légi harcok

Az angol-amerikai léghaderő az múlt hét folyamán tovább folytatta támadásait Németország és a német által megszállt nyugati területek vasai ellen. A hét folyamán két német arányú légitámadás érte Berln amelynek során a német légvéde és a vadászpilóták nagyarányú szelmet arattak az angolszász légtér felett. A két légitámadás során több mint 200 négy motoros amerikai bombázó veszett el. Amerikai bombázók az Alpekek felett is katasztrófális sresseget szenvedtek. A német vadrepülőket itt több, mint 51 amerikai repülőgépet lötték le.

A német légtér tovább folyt nagyerejű támadásait London, Btoil és több más angliai város hadiösszességélpontjai ellen.

Megtöltötték az angol újgok külföldre való szállítást

Londoni jelentések szerint a 1. katonai hadosztályok azonnali hatállyal kivitelre rendelkeztek el, amelyek értelmében további intézkednem szab külföldre szállítani a újgokat, heti- és képslapokat.

A MAGYAR NÉP HIRADÓJA

Göbbels dr. birodalmi miniszter cikke a Reich cími hetilapban

Göbbels dr. birodalmi miniszter legújabb cikkében a bolsevista veszedelmét által fenyegetett Európa helyzetéről foglalkozik. Rámutat arra, hogy most már az ellenség táborában is kezd felismerni, hogy milyen veszedelmek közeledik földrésznkhöz a bolsevizmussal. Ha csak a Német Birodalmat fenyegetné a bolsevizmus, a többi európai nemzeteknek lehetne mentgük arra, hogy szabad útat engedjenek az eseményeknek, ma azonban életmországi jelenti Európát, amelyet egyedül a német véderő ellenálló ereje menthet meg. Csak a Német Birodalmat lenne még hátra és Európa megrett volna arra, hogy könnyű zsákányként hulljék Sztalin ölébe. Az egyesült-Államoknak még mindig megvan a lehetősége, hogy akárcsak az első világháború után, visszavonuljanak az európai zűrzavarból, Angliának azonban a döntő órában csak egy plótói nyilatkozat marad a kezében és légtelen szótára hadosztály, amelyekre az anyaország védelméhez lenne sürögősen szükség, feltéve, hogy nem vezettek el az invázióval. Orfási lépésekkel közeledünk a háború döntő változáshoz. A steppék fenyegető tüterőt meg fogjuk törni és ebben a fennmaradásért vívott küzdelemben meg kell kezdődnie Európa új, jobb életének. A közös veszedelem kitermeli földrésznök egységese alakulatát és ez a megmentés kezdetét fogja jelenteni.

Sztalin hitetlen megbáregedett

Stockholmban elterjedt hírek szerint Sztalin éjszakai munkája közben eszméletlenül vesztette és szolgálatban lévő Bíkára ijedelme munkaszatla mellett összeroskadott. Az orvosok megállapították, hogy betegsége a túlhajtott munkának volt a következménye. Sztalin csak napok múlva helyerte ki a rohamot, amely valószínűleg szélhűtés lehetett, mert ellente beszélni sem tudott.

Hármas ikrek. Szatmáron egy Makra Lajos névű szegénysorsú vasúti munkás feleségének hármas ikrei (egy leány és két fiú) születtek. A hármas ikreket vasárnap keresztelték meg az egyik szatmári református templomban. Az ikrek keresztanyai tisztelt vállalták: Imrédy Kálmán MÁV elnökgazgató neje, dr. Kőcsy Ferenc főispán neje és özv. Urán Jenőné. A bő gyermekáldással megáldott család részére, — akiknek most 9 éves gyermekük van — Szamos lapárszük gyűjtést indított. Eddig már több mint 3000 pengő folyt be a hármas ikrek részére.

Ovasóinknak, munkatársainknak és lapunk barátainak kellemes hűsvéti ünnepek kívánunk.

KIE AZ ÖNGYJÍTÓ?

Nyolc éve történt Háromszéken.

A harmadosztályú kocsiiban sirnak, nyoszörögnek, ropognak a vasalkatrészek, a borjúmagaságú mozdonnyal szuszogva kiindólik a hófúvásban. Az egyik padon öszhajú székelvény bácsi ülögél, néha-néha egy szót vált a társával s csendesen cigarettát gyújtogatnak. A másik padon újságot olvas egy szabadságos katona, a karokban. Az öreggel szemben pocokos, magas úrféle ül, hatalmas újságba temetkezik.

— Met én a törvény előtt sem hagyom az igazamat! — monója az öreg.

A társas rábólint. Aztán előveszik a dohányos dobost s vékony, talcárós cigarettát sodornak. A kihulló port gondosan, tempóban visszacsepeztetik a dobozba, megnyáladzik, megsirgöztetik a cigarettát végét s az új-kurász szelére akasztják. Az öreg kotlász a székében, végül előhív egy tromba nagy öngyújtót, háborúból visszatartott kis srapiellüveléből kesszefitte a falusi kovács. Kérges tenyerével ütögétni kezdi a kerekét, végül szikrát vet a kicsi masina s arasznyi láng csap fel belőle. Rágyújtanak.

A kövér, újságolvasó úr megérzi az égő benzín szagát, leteszi az újságot s odaszól:

— Öreg, adja csak egy kicsit azt a gyújtót...

Megkapja. Az utasok érdeklődéssel nézik, mi fog történni. Biztosan jól megbüntetik a székelty, amiért „fekete” gyújtót használ. Az öreg oda sem néz, cigarettázik nyugodtan. Tudja ő is, mi fog következni. Aztán megszólal a kövér:

— Hogy mer maga lepecsételtlen gyújtót használni?

— En-e? Tán megavarodott az úr? — kérdi felháborodott arccal az öreg.

— Maga hát! Hiszen most gyújtottak rá a társával együtt erről a masináról! Na, majd szépen megfizeti a büntetést!

— Netene, mit tréfál az úr, hiszen a maga kezében van a gyújtó. Én a szememmel sem láttam az a fránya masinát. Nem vagyok én törvénytelen ember! Hé, emberek, idecsépeznek, ez a nagyhasú bő akar csapni

engem, azt monója, hogy az enyém ez a gyújtó. Reám akarja fogni...

Zúgnak az utasok, az öreg kitünetően színeskedik. A nagyhasú fél, hogy még megverik a végén. A ruvaszóság győz, néhány perc múlva kiegyeznek, közös erővel kidobják a gyújtót az ablakon. Amikor már nincs bányél, odaszól az öreg:

— Hát hogy es gondolta, hogy en-gem megbüntessen?

A kövér úr dühös, már bánja, hogy megjéjt az öregtől s kidobta az ablakon a gyújtót s vele együtt a jutalmát is. Mégiesen zörgeti az újságot, szeretné felfalni a székeltyt. Az öregnek mosolygás fut át az arcán. Aztán kárpótlásul odabökki a dohánytáradt:

— No, gyújtson rá, használja maga es. S osztán ne mérögölje; met én sem haragszom, hogy bő akart ugratni... Csak megtréfáltam, no...

Nyugodtan megtapogatja a vászában eladott tűnő árát, amit binteledésen kellett volna fizetnie. Aztán megtámászkodik az ülés támlájával s bájjasa alatt kis mosolygással elalszik.

Az utasok elismerően kacagnak, a vonat megy tovább. d. i.

A LEGMAGYARABB VÁRMEGYE ÉS A LEGMAGYARABB VÁROS

Az Országos Statisztikai Hivatal az egyes vármegyékben a magyarsság százalékos számárnyát az alábbi kimutatásban ismerteti:

Jász-Nagykun-Szolnok vármegye 99,8 százalék. Hajdu 99,6, Szabolcs 99,6, Borsod 99,4, Csongrád 98,9, Udvarhely 98,4, Zemplén 96,2, Hódmezőkövesd 94,9, Nógrád 94,7, Somogy 93,6, Komárom 93,3, Pest-Pilis-Solt-Kiskun 92,7, Gömör 91,5, Nyitra-Pozsony 91,3, Ung 90,9, Veszprém 89,7, Fejér 89,7, Sopron 88,2, Békés 88,0, Csik 87,2, Győr 85,6, Esztergom 85,4, Csanád 84,2, Bereg 83,5, Abauj-Torna 82,0, Vas 82,0, Bars 81,1, Zala 74,2, Tolna 73,0, Bihar 71,4, Szatmár 62,3, Ugocsa 57,0, Maros-Torda 56,2, Baranya 55,3, Bács-Bodrog 46,4, Szilággy 36,5, Kolozs 39,8, Székely-Doboka 22,5, Máramaros 19,3, Beszterce-Naszód 10,1, Máramaros kirendeltség 7,8, Ung kirendeltség 6,6, Beregi kirendeltség 4,8 százalék.

A kimutatás szerint tehát Jász-Nagykun-Szolnok a legmagyarabb vármegye.

A husz törvényhatósági joggal ruházott város helyzete a következő:

F. BOYETEMI KÖNYVTÁR
KOLDOZSVÁR
Szent György tér

A kiadóhivatal üzeni

Általában felsoroltaknak köszönhetően mostunk a bejelentett új előfizetőkről:

K. D. Szabó, M. A., Csikbányán, B. S. Klapulyon, B. D. Cselkosomyi, V. I. Zentelke.

KLONIFIKÁCIÓKHEZ! Előző számunkban közöltük, hogy azon hátralevőseink részére, akikhez a kitöltött postafeliratunkon kívül Eülv. felszólító levelezőlapot is küldöttünk, ha legkésőbb 1. évi április 1-én nem küldik be előfizetési tartozásukat, az az elmulasztott tartozásukat, az az elmulasztott részükre megfizetendő. Ez az elmulasztott tartozás része be is küldi tartozását, míg többben arra kérések, hogy adjunk még egy rövid hátralevőt, a legkésőbbet ne szüntessük be, mert nagyobb megfizetési lapunkat, ahhoz rugalmasan várunk, hogy rövid időn belül be küldik tartozásukat. Erre való tekintettel az összes ilyen hátralevőseinket 1. évi május 15-ig egy újabb időponttal adtuk meg ímetlenül figyelemfelhívással az érdekelteket, hogy addig feltöltésük mellett ha már később hátralevőket, majd újabb hátralevőt nem adhatnak.

Azon előfizetőinket, akikhez csak postafeliratot küldtünk, kérjük, hogy a feliratjuk feltöltését összegeket küldjék be. Az összeg a 1. évi december 31-ig terjedő időre szóló előfizetési díjat foglalja magában, amelyet az utólagos nem írhatunk rá. A feliratot minden esetben nagy szelvények van minden pénzre a feliratok bizonyára beletűnik, hogy hitel nyújtani nem lehet. A feliratokat a megjelölt sorrendjében folytatjuk a H. Romaszék után Kolossa, Maros-Torda és megjelölt folytatjuk, amíg minden hátralevőt felszólítottunk.

A következő helybeli személyek nyugdíjasok:

F. S. Zsófi 8.20, K. J. Nagydamás 10.20, T. J. Enlaka 8.20, J. A. Za. Farkas laka 8.20, Nagy S. I.-né Zsófi 10.1 (rendező 1944. december 31-ig), V. M. Firtosmatoson 8.20, T. D. Nagykedő 1.20 Ck. S. Mezőhegyes 10 (1944-re), D. B. B. L. L. Csicsics 10.20, L. K. Szárhegy 10 (1943. évi), J. B. Pusztalán 7.36, S. G. Fáyvid 14.29 (1943. júl. 1-4-ol a lap 6), N. G. P. ezért a második fél év 5 F., N. G. és N. G. Mezőcsásás 6-5, K. Gy. Kestel 10.20, D. A. Hidalmás 6.20, K. T. P. Kesztyés 8.20, V. I. Szamosdó 8.20, Balakródi: H. J. M. 8.20, Sz. P. J. 8.20, I. L. Kiskölkömetényfalva 8, O. I. Homoródszentmárton 8.20, D. G. Székelykő 8.20, L. Albia 8.20, P. S. Erelőné 6.20, Sz. Gy. Szászvári 10, D. J. Báthony 18, Sz. J. Vörösvégi 8.20, K. J. és Ifj. M. D. Borsodfalva 18, R. G. Keresztúr, J. F. Homoródszentpéter 6, G. T. Firtosmatoson 10, A. Z. Csikbányán 8 (1943. évi), P. J. Gyeregyöremet 20 (r. 1944. aug. 1-ig), B. F. Feketelek 8.20, K. Gy. Kohóváry 8.20, F. J. Balványosfalva 10, R. M. Nemes 8.20, P. J. Soványa 14.20, J. S. Pálványosfalva 8.20, Gy. I. Tóth 14.20, M. G. M. Rév 10, P. K. K. Pálffy 10, S. S. Cséhi 8.20, P. F. S. Kiskölkömetényfalva 8.20, M. Defalva 10 (1944-re), v. K. I. Rév 10 (1944-re) Pengő.

A szerkesztést felül: DAVID IVÁN
Feltöltés: TOTTH KALMAN.

Üzenetek a hatérről

Filip György szakaszvezető, Tábóri posta szá: Z. 907.

„Ezenem: Szilgyóványra szüleimnek, kedvesemnek és valamennyi rokonainknak, hogy láda e jó ístemek elég jól vagyok. És a lával fölött, hol a csala tombol, kívánok számukra örömeteljes és kellemes húsvéti ünnepeket kívánok üdvözlettel és sok szeretettel a messze idegenből.

Szerkesztői üzenetek

K. L., B. T., „Fiatalság”. A bejelentett versekkel elszórazozhat a család, esetleg más kisebb társaság, de bármilyen szép „részletek is töltsenek, nem ütök meg a közéletesség mértékét.

„Látomás”. Így ezekkel egyszerűbben fogalmazzunk. Amit elbeszél, az érdekes, de mondanivalóját elrontja azaz, hogy nagyon kinyagolt mondatokat használ. Az ilyen írás nem szórakoztat, hanem fárasztja az olvasót. Ha annyira feljött, fejezi meg, különösen újabb kéziratos a ha az megújírt a mértékkel, szöveget keltezőljk, mert úgy látjuk, van lehetősége.

Gépzés, Keresztúr. A fogadást elvesszete. A dinamógepet (az igazi dinamót, amely állandó mágnesek nélkül dolgozik, tehát az u. n. „dinamóelvet”) nem Silláta fel 1961-ben, tehát hat évvel a német feltaláról előtt Sajnos, külföldre németem az ó névét tartják nyilván.

Közlönyök, 1944. A hónapvezetékár fentolónak van egy új rendelkezése és ez szerint a fronton levő katonáknak csomagot küldeni engedélyt nem lehet. Levelet, újságot, levelezőlapot azonban rendelkezés továbbított most is a tábori posta. Természetesen, amint hirdetésünkben is olvashatták a Magyar Népet a hatérről is részben elő-álljk bajtársainknak.

P. D. Kérsztúr írja meg a Magyar Filmtródián. Címe: Budapest, Könyves Kálmán krt. 15.

Sőtör. A pillánkat valóban drágán főztek ki. Megszóltat ára ennek a munkánknak tudatunkkal nincs, de ha sok a gyümölcsösök, érdemes volna, hogy közösen beüzemeltetjük egy leparólok kérdőit, mert az valamely gyümölcsösszefűzőgémben szűrlők be a gyümölcsöt. Nagyobb ísménnel nagyobb az ellenőrzés és így alacsonyabban az árak. Tanácsainkért sommá díjaznak nem jár.

Debrecen 99.6 százalék, Kecskemét 98.5, Hódmezővásárhely 99.1, Szeged 98.8, Miskolc 98.7, Székesfehérvár 98.5, Győr 97.0, Budapest 97.0, Komárom 96.3, Mosonvásárhely 94.5, Pécs 98.0, Szatmárnémeti 92.1, Nagyvárad 92.0, Baja 88.5, Kolozsvár 88.1, Ungváry 77.7, Sopron 68.9, Szabadka 60.1, Újvidék 50.4, Zombor 35.9 százalék.

A két kimutatás szerint tehát a vármegyék közül Szolnok vármegye, míg a t. h. városok közül Debrecen lakóinak csaknem 100 százaléka magyar.

EGY GRAMM FÖLDEN KETMILLIÁRD BAKTÉRIUM

A legújabb találatok felhívják a figyelmet a talajban előforduló baktériumflóra fontosságára. A számtalan ásványi részecskék, amelyek a talaj tömegét képezik, továbbá egyéb növényvilág anyagok, mint pl. kálium, foszfát, stb. kívül, a baktériumok is igen fontos szerepet töltenek be. A talajbiológia legfontosabb feladata ezeknek a baktériumoknak mikroszkópus vizsgálat. Ezeket a baktériumokat ugyanis mikroszkóppal való megfigyelés céljából színesre kell festeni.

Eleinte nehéz volt olyan festékanyagot találni, amelyre a baktériumok reagálnak. Hosszas kutatások után a talált festékanyag csupán anyagból mutatkozott célszerűnek, mivel a festékkel láthatóvá tett baktériumokat nem lehetett élő alakjukban megvizsgálni. Híymódon a talajvizsgálat megnehezült, mert ezen módszer szerint a halott és csupán a festés által elpusztult baktériumok megkülönböztetése igen nehéz és így hamis kép bontakozik ki, a talaj esetleg már több halott baktériummal rendelkezik.

Egy új eljárással azonban sikerült a élő baktériumokat világosan megkülönböztetni, és eddig ezen módszer segítségével az élő baktériumok vírágósá, a halott baktériumok pedig részvörös színárnyalatúak.